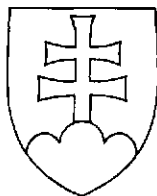

VLÁDA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Č. m.: 1958/1995

UZNESENIE VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 23. mája 1995 číslo 367

k návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o niektorých opatreniach na usporiadanie pozemkového vlastníctva

V l á d a

A. s c h v a ľ u j e

návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky
o niektorých opatreniach na usporiadanie pozemkového vlastníctva v znení pripomienok prijatých na rokovaní vlády
a stanoviska odboru vládnej legislatívy Úradu vlády SR;

B. u k l a d á

ministromi pôdohospodárstva

dopracovať konečné znenie vládneho návrhu zákona
v zmysle časti A tohto uznesenia;

VLÁDA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- 2 -

C. p o v e r u j e

1. predsedu vlády

a/ predložiť predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o niektorých opatreniach na usporiadanie pozemkového vlastníctva na ďalšie ústavné prerokovanie,

b/ požiadať predsedu Národnej rady Slovenskej republiky

ba/ o vyslovenie súhlasu s upustením od predloženia zásad zákona,

bb/ aby navrhol Národnej rade Slovenskej republiky prerokovať vládny návrh zákona pred uplynutím 60 dní od jeho rozoslania poslancom Národnej rady Slovenskej republiky,

2. ministra pôdohospodárstva

odôvodniť vládny návrh zákona v orgánoch Národnej rady Slovenskej republiky.

Vykonajú: predseda vlády a minister pôdohospodárstva

Na vedomie: predseda Národnej rady Slovenskej republiky

V L Á D A S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Materiál na rokovanie
Národnej rady Slovenskej
republiky

Číslo: 1958/1995

162

V l á d n y n á v r h

zákona Národnej rady Slovenskej republiky o niektorých
opatreniach na usporiadanie pozemkového vlastníctva

Predkladá:

Vladimír M e č i a r

predseda vlády
Slovenskej republiky

Ziehar

Návrh uznesenia:

Národná rada Slovenskej
republiky

s c h v a ľ u j e

vládný návrh zákona Národnej
rady Slovenskej republiky o
niektorých opatreniach na
usporiadanie pozemkového
vlastníctva

Bratislava, máj 1995

162

V l á d n y n á v r h

Zákon
Národnej rady Slovenskej republiky
z 1995

**o niektorých opatreniach na usporiadanie pozemkového
vlastníctva**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto
zákone:

Čl. I.

PRVÁ ČASŤ

**Konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov
a právnych vzťahov k nim**

§ 1

(1) V konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim (ďalej len "konanie") sa zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje register obnovennej evidencie pozemkov (ďalej len "register").

(2) Predmetom konania sú pozemky vymedzené vlastníckymi vzťahmi alebo držbou¹⁾, ktoré nie sú evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií²⁾ (ďalej len "pozemky"), ak nie je ustanovené inak.

1) § 48 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb. o katastri nehnuteľností v Slovenskej republike.

2) § 5 ods.1 písm.a) a b), 49 ods. 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb.

(3) Na konanie vyberie katastrálny úrad určený operát.³⁾

§ 2

(1) Katastrálne územia, v ktorých sa v príslušnom roku uskutoční konanie, určí harmonogram konaní schválený vládou Slovenskej republiky (ďalej len "harmonogram").

(2) Návrh harmonogramu zostavujú a spoločne vláde Slovenskej republiky predkladajú Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky a Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky.

§ 3

(1) Na účely konania sa katastrálne územia členia na katastrálne územia, v ktorých

- a) operát pozemkového katastra je zjednotený s operátom pozemkovej knihy,
- b) operát pozemkového katastra nie je zjednotený s operátom pozemkovej knihy, avšak údaje v nich uvedené je možné identifikovať,
- c) operát pozemkového katastra nie je zjednotený s operátom pozemkovej knihy a údaje v nich uvedené nie je možné identifikovať,
- d) operát vyhotovený na základe komasácie nebol potvrdený súdom, avšak účastníci komasačného konania vstúpili do držby,
- e) operát pozemkovej knihy nie je k dispozícii.

³⁾ Napríklad § 5 zákona Slovenskej Národnej rady č. 266/1992 Zb.

(2) Orgánom vecne príslušným na konanie (ďalej len "správny orgán") je v katastrálnych územiach

- a) uvedených v odseku 1 písm. a) a b) katastrálny úrad,⁴⁾
- b) uvedených v odseku 1 písm. c), d) a e) pozemkový úrad.⁵⁾

§ 4

(1) Správny orgán zriaďuje pre každú obec komisiu pre obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim (ďalej len "komisia").

(2) Komisia

- a) spolupracuje so štátnymi orgánmi a účastníkmi konania⁶⁾ pri príprave a organizačnom zabezpečení zostavenia registra,
- b) zabezpečuje a zhromažďuje podklady potrebné na zostavenie registra a pre rozhodnutie správneho orgánu podľa § 11 a 12 tohto zákona,
- c) plní ďalšie úlohy ustanovené týmto zákonom.

4) § 10 a nasl. zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb.

5) § 5 a 32 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 187/1993 Z.z. (úplné znenie č. 12/1994 Z.z.).

6) § 14 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

(3) Komisia má sedem členov. Do komisie vysielajú po jednom zástupcovi zo svojich pracovníkov katastrálny úrad, pozemkový úrad a Slovenský pozemkový fond (ďalej len "fond"). Jedného zástupcu vysielala do komisie obec. Ďalších troch členov komisie určí s ich súhlasom správny orgán na návrh obce z vlastníkov pozemkov a nájomcov, prípadne držiteľov pozemkov. Predsedom komisie je člen vyslaný obcou.

(4) Prvé zasadnutie komisie zvoláva správny orgán. Na prvom zasadnutí komisia schváli svoj rokovací poriadok.

(5) Činnosť komisie organizačne a materiálne zabezpečuje obec.

(6) Komisia zaniká zápisom údajov registra do katastra nehnuteľností podľa § 7 ods. 4.

§ 5

(1) Na konanie podľa tohoto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,⁷⁾ ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, alebo ak konanie neupravujú osobitné predpisy.⁸⁾

(2) Konanie sa uskutočňuje pre každú obec. Ak obec tvorí viac katastrálnych území, register sa zostavuje pre každé katastrálne územie.

7) Zákon č. 71/1967 Zb.

8) Zákon Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb.
Zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.

(3) Konanie sa začína z podnetu správneho orgánu na základe harmonogramu.

(4) Konanie je začaté dňom vyvesenia oznámenia správneho orgánu o jeho začatí⁹⁾ na vhodnom mieste v obci (jej časti); toto oznámenie bude vyvesené až do schválenia registra.

(5) V oznámení podľa odseku 4 správny orgán vyzve nájomcov pozemkov alebo iné oprávnené osoby,¹⁰⁾ aby v lehote určenej v oznámení poskytli údaje o pozemkoch v ich užívaní a o právnych vzťahoch k nim, ktoré sú im známe z doterajšieho vyporiadania právnych vzťahov k týmto pozemkom podľa osobitných predpisov.¹¹⁾ Nájomcom a iným oprávneným osobám sa oznámenie doručí do vlastných rúk.

9) § 18 ods. 2 a 26 zákona č. 71/1967 Zb.

10) § 4 písm.c) zákona Slovenskej národnej rady č.266/1992 Zb.

11) Napríklad zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení zákona č. 42/1992 Zb., zákona č. 93/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 186/1993 Zb. (úplné znenie č.11/1994 Zb.)

Zákon č. 42/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vyporiadaní majetkových nárokov v družstvách v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 297/1992 Zb., zákona č. 496/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z.z.

Zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení zákona č. 92/1992 Zb., zákona č. 264/1992 Zb., ústavného zákona č. 541/1992 Zb., zákona č. 544/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 17/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 172/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 60/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 172/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 369/1994 Z.z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z.z..

(6) V oznámení podľa odseku 4 sa ďalej uverejní určený operát, uvedie sa časový postup konania a určí sa lehota na predkladanie listín o právnych vzťahoch k pozemkom, ktoré nebudú predložené osobami uvedenými v odseku 5.

(7) V oznámení podľa odseku 4 správny orgán uvedie aj poučenie o možnosti podať návrh na začatie konania podľa § 11 ods. 1.

§ 6

(1) Podklady potrebné na zostavenie registra sa zisťujú z údajov poskytnutých nájomcami pozemkov alebo inými oprávnenými osobami, z katastrálneho operátu³⁾, z listín predložených účastníkmi konania, z výpovedí svedkov a z iných dôkazov získaných najmä pri prešetrovaní v obci.

(2) Na základe údajov zistených podľa odseku 1 a ďalších podkladov, ktoré obstará komisia, správny orgán zabezpečí zostavenie návrhu registra. Priebeh hraníc pozemkov v prírode sa spravidla nezisťuje.

§ 7

(1) Návrh registra uverejní správny orgán na tridsať dní na verejné nahliadnutie na obvyklom mieste v obci (jej časti) spolu s poučením o možnosti podať námietky. Zároveň komisia doručí do vlastných rúk každému účastníkovi, ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo je známe, výpis z návrhu registra

týkajúci sa pozemkov, ktoré sú podľa zistených údajov v jeho vlastníctve alebo v správe¹²⁾, spolu s poučením o možnosti podať námietky. Neznámych vlastníkov a vlastníkov, ktorých miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe, zastupuje fond, ktorému komisia doručí výpis z návrhu registra.

(2) Námietky s ich odôvodnením možno podať komisii do pätnásť dní odo dňa doručenia výpisu z návrhu registra; účastníci, ktorým sa výpis z návrhu registra nedoručil, môžu podať námietky komisii do tridsať dní odo dňa uverejnenia návrhu registra.

(3) Námietky posúdi komisia, ktorá si môže vyžiadať svedecké výpovede osôb znalých miestnych pomerov, a so svojim stanoviskom ich súborne predloží správny orgán na rozhodnutie. Správny orgán po rozhodnutí o námietkach register schváli, ak nie je ustanovené inak. Rozhodnutie o schválení registra je konečné. Na námietky podané po uplynutí lehoty uedenej v odseku 2 a na námietky, ktoré neobsahujú odôvodnenie, komisia neprihliada.

(4) Schválený register je verejnou listinou, na základe ktorej katastrálny úrad zapíše údaje registra do katastra nehnuteľností.¹³⁾

12) Napríklad § 34 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.

§ 11 zákona č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení zákona č. 229/1991 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 183/1993 Z.z. (úplné znenie č. 14/1994 Z.z.). Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu.

13) § 7 zákona č. 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 60/1994 Z.z.

§ 8

(1) Register sa skladá z určeného operátu a zo súboru ďalších geodetických informácií a súboru ďalších popisných informácií o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, najmä zo

- a) súpisu pozemkov, ktoré boli predmetom konania,
- b) súpisu pozemkov, ktorých vlastník a jeho miesto trvalého pobytu alebo sídlo sú známe,
- c) súpisu pozemkov, ktorých vlastník je známy, ale ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe,
- d) súpisu pozemkov, ktorých vlastník nie je známy.

Súčasťou registra je aj rozhodnutie o jeho schválení.

(2) Podrobnejšie vymedzenie náležitostí registra a jeho technického zostavenia, ako aj podmienky pre výber určeného operátu upraví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky.

§ 9

Trovy konania, ktoré vznikli správne orgánu alebo inému štátnemu orgánu, znášajú tieto orgány. Trovy, ktoré v konaní vznikli účastníkovi konania, znáša účastník.

§ 10

(1) Finančné zabezpečenie nákladov konania je súčasťou harmonogramu (§ 2 ods. 1).

(2) Na finančné zabezpečenie nákladov konania je každý účastník konania povinný zaplatiť sumu 100 Sk.

(3) Okrem sumy uvedenej v odseku 2 je vlastník pozemku (§ 1 ods. 2) povinný zaplatiť sumu

- a) 100 Sk za každých začatých 5 000 m², ak ide o pozemky, ktoré tvoria poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria¹⁴⁾ (ďalej len "poľnohospodárske pozemky"), alebo ktoré tvoria lesný pôdny fond¹⁵⁾ (ďalej len "lesné pozemky"), ktoré sa nachádzajú mimo zastavaného územia obce¹⁶⁾ a majú výmeru väčšiu ako 5 000 m²,
- b) 100 Sk za každých začatých 400 m², ak ide o stavebné pozemky¹⁷⁾ alebo pozemky, ktoré sa nachádzajú v zastavanom území obce¹⁶⁾ a majú výmeru väčšiu ako 400 m².

(4) Ak vlastník pozemku nie je známy, alebo nie je známe miesto jeho trvalého pobytu alebo sídlo, na finančné zabezpečenie nákladov konania podľa odseku 2 prispieva fond, ktorý úhradu týchto nákladov zohľadní v zmluve o nájme týchto pozemkov.

14) § 2 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

15) § 2 zákona č. 61/1977 Zb.

16) § 5 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 19/1993 Z.z. o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 278/1994 Z.z.

17) § 6 vyhlášky č. 85/1976 Zb. o podrobnejšej úprave územného konania a stavebnom poriadku v znení vyhlášky č. 155 /1980 Zb. a vyhlášky č. 378/1992 Zb.

(5) S príspevkom podľa odsekov 2 a 3 nakladá správny orgán na účely konania v súlade s harmonogramom, pričom môže určiť, že jeho časť sa použije na zabezpečenie činnosti komisie (§ 4).

(6) Na finančné zabezpečenie nákladov konania môže prispieť aj fond vo výške určenej jeho rozpočtom na príslušný kalendárny rok.

§ 11

(1) Správny orgán na návrh účastníka konania (ďalej len "navrhovateľ") rozhodnutím potvrdí, že navrhovateľ nadobudol vlastníctvo pozemku vydržaním, ak sú splnené podmienky ustanovené týmto zákonom. Účastníkom konania je aj dedič oprávneného držiteľa.

(2) Správny orgán v rozhodnutí podľa odseku 1 uvedie deň, ktorým navrhovateľ vlastníctvo vydržaním nadobudol.

(3) Návrh na vydanie rozhodnutia podľa odseku 1 možno podať len na účely konania a najneskôr s podaním námietok (§ 7 ods. 2).

(4) Návrh musí obsahovať skutočnosti o splnení podmienok vydržania ustanovených osobitným predpisom¹⁸⁾, pričom

- a) navrhovateľ si môže započítať aj čas pred účinnosťou osobitného predpisu ¹⁹⁾,

18) § 134 Občianskeho zákonníka.

19) Zákon č. 509/1991 Zb., ktorým sa mení, dopĺňa a upravuje Občiansky zákonník.

- b) prekážkou vydržania podľa tohto zákona nie je , ak pozemok bol v užívaní poľnohospodárskej organizácie alebo lesnej organizácie podľa skorších predpisov alebo ak v čase podania návrhu je v nájme, 20)

(5) Navrhovateľ pripojí k návrhu dôkazy, ktoré má k dispozícii, alebo označí iné dôkazy, ktoré sú mu známe.

(6) Návrh posúdi komisia obdobne podľa § 7 ods. 3 a so svojim stanoviskom a priloženými dôkazmi predložené návrhy súborne predloží správnu orgánu na rozhodnutie.

(7) Pri rozhodovaní podľa odseku 1 sa nepoužijú ustanovenia osobitného predpisu. 21)

(8) Správny orgán zamietne návrh na vydanie rozhodnutia podľa odseku 1

- a) ak nie sú splnené podmienky na nadobudnutie vlastníctva vydržaním podľa tohto zákona,
b) ak si vlastnícke právo k pozemku uplatnila v konaní aj iná osoba alebo ak vlastnícke právo k pozemku je predmetom konania podľa osobitného predpisu. 22)

20) § 22 zákona č. 229/1991 Zb.

21) § 16 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.

22) Napríklad § 80 písm.c) Občianskeho súdneho poriadku. § 9 zákona č. 229/1991 Zb.

(9) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 nie je prípustný opravný prostriedok. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa osobitného predpisu.²³⁾

(10) Rozhodnutie podľa odseku 8 je konečné. Tým nie je dotknuté právo navrhovateľa domáhať sa určenia vlastníctva súdom podľa osobitného predpisu.²⁴⁾

(11) Nadobudnutie vlastníctva vydržaním na základe rozhodnutia vydaného podľa odseku 1 sa zapíše do registra. Tým nie je dotknuté právo iných osôb domáhať sa určenia vlastníctva rozhodnutím súdu.

§ 12

(1) Ak sa v konaní zistia údaje odporujúce skutočnostiam, z ktorých vychádzalo notárske osvedčenie vyhlásenia o vydržaní²⁵⁾ alebo o zápise za vlastníka²⁶⁾ alebo protokol a zoznam o prechode vlastníctva vecí štátu na obec²⁷⁾, správny orgán môže na návrh rozhodnutím

23) § 247 až 250 k Občianskeho súdneho poriadku.

24) § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku.

25) § 63 Notárskeho poriadku.

26) § 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam.

27) § 14 ods. 1 a 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 306/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 43/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 245/1994 Z.z.

a) potvrdiť nadobudnutie vlastníctva vydržaním inou osobou,

b) potvrdiť, že pozemky sú vo vlastníctve štátu alebo inej osoby,

a to aj vtedy, ak sú dotknuté pozemky a právne vzťahy k nim evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií; vydaním rozhodnutia správneho orgánu strácajú osvedčenia alebo protokoly a zoznamy účinnosť.

(2) Návrh na vydanie rozhodnutia podáva komisii ten, kto preukáže právny záujem, najneskôr v lehote na podanie námietok (§ 7 ods.2). Komisia návrh posúdi a so svojím stanoviskom ho predloží správnemu orgánu na rozhodnutie.

(3) Proti rozhodnutiu správneho orgánu podľa odseku 1 je prípustný opravný prostriedok podľa osobitného predpisu.²⁸⁾

(4) Ak správny orgán o návrhu podľa odseku 1 nerozhodne do schválenia registra, zaradia sa tieto pozemky do súpisu pozemkov uvedených v § 8 ods. 1 písm. b). Do rozhodnutia správneho orgánu nemôže evidovaný vlastník s týmito pozemkami nakladať.

(5) Rozhodnutie vydané podľa odseku 1 je verejnou listinou, na základe ktorej sa vykoná zápis do katastra nehnuteľností.¹³⁾

28) § 250l až 250s Občianskeho súdneho poriadku.

DRUHÁ ČASŤ

Nakladanie s niektorými pozemkami a oprávnenia fondu

§ 13

S pozemkami uvedenými v § 8 ods. 1 písm. c) a d), ktoré sa na základe registra zapíšu do katastra nehnuteľností (ďalej len "pozemky s nezisteným vlatníctvom"), nakladá fond podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov.²⁹⁾

§ 14

(1) Fond nakladá podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov²⁹⁾ aj s pozemkami, ktoré tvorili verejný majetok (neknihované pozemky) a sú vo vlastníctve štátu.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na pozemky v zastavanom území obce. Tieto pozemky prechádzajú dňom účinnosti tohto zákona do vlastníctva obce, na území ktorej sa nachádzajú. Do vlastníctva obce neprechádzajú pozemky, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona sú v správe miestneho orgánu štátnej správy podľa osobitného predpisu.³⁰⁾

29) Zákon č. 229/1991 Zb.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.

30) Zákon č. 278/1993 Z.z.

§ 15

Uplynutím lehoty troch rokov od zápisu pozemkov s nezisteným vlastníctvom do katastra nehnuteľností, najneskoršie však uplynutím lehoty päť rokov od účinnosti tohto zákona sa má za to, že ide o opustenú vec a tieto pozemky prechádzajú do vlastníctva štátu v správe fondu.

§ 16

(1) Fond nakladá podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov²⁹⁾ s pozemkami

- a) vo vlastníctve štátu uvedenými v osobitnom predpise³¹⁾ a v § 14 ods. 1 a § 15 tohto zákona (ďalej len "pozemky vo vlastníctve štátu"),
- b) s nezisteným vlastníctvom (§ 13),
- c) ktorých vlastníctvo nie je evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií alebo nie je inak preukázané.³²⁾

(2) Ak je to podľa povahy veci potrebné, fond v konaní pred súdom alebo pred orgánmi verejnej správy zastupuje vlastníkov pozemkov uvedených v odseku 1 písm. b) a c).

(3) S pozemkami uvedenými v odseku 1 písm. a) a b) nakladá fond na základe údajov katastra nehnuteľností.

31) § 17 zákona č. 229/1991 Zb.

32) § 18 zákona č. 229/1991 Zb.

(4) Do zápisu údajov registra do katastra nehnuteľností nakladá fond s pozemkami uvedenými v odseku 1 písm. a) aj na základe inak preukázaného vlastníctva štátu.

(5) S poľnohospodárskymi pozemkami alebo lesnými pozemkami uvedenými v odseku 1 písm. c) nakladá fond na základe údajov odsúhlasených s nájomcami pozemkov. Na tieto účely predkladajú nájomcovia pozemkov fondu zoznamy pozemkov, ktoré užívajú na základe nájomných zmlúv uzavretých s vlastníkmi, ako aj pozemkov, ku ktorým majú vlastníctvo preukázané inak.³³⁾ Ostatné pozemky užívané nájomcom sa považujú za pozemky uvedené v odseku 1 písm. c). Vyhотовené zoznamy fond upresňuje podľa údajov správcu dane z pozemkov.

(6) Na účely uvedené v odseku 5 sú nájomcovia pozemkov povinní viesť vlastnú evidenciu poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.³⁴⁾

§ 17

(1) Fond pri nakladaní s pozemkami uvedenými v § 16 ods. 1 vystupuje vlastným menom, a to aj pred súdmi a orgánmi verejnej správy.

33) Napríklad zákon č. 42/1992 Zb.

34) Napríklad § 3 zákona č. 61/1977 Zb.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 208/1994 Z.z. o nájme poľnohospodárskych a lesných nehnuteľností a nájme poľnohospodárskeho podniku.

(2) Podľa odseku 1 vystupuje fond najmä v konaní o pozemkových úpravách,³⁵⁾ odňatí pozemkov z poľnohospodárskeho pôdneho fondu³⁶⁾ alebo lesného pôdneho fondu,³⁷⁾ pri vyvlastnení,³⁸⁾ prerokúvaní územnoplánovacej dokumentácie,³⁹⁾ vo veciach poľovníctva.⁴⁰⁾

(3) Fond prijíma aj náhrady za vyvlastnenie pozemkov uvedených v § 16 ods. 1 písm. b) a c). Prijatú náhradu vyplatí vlastníkovi, ak tento o ňu požiada do troch rokov odo dňa, keď sa dozvedel o vyvlastnení, najneskôr však do desať rokov odo dňa vyvlastnenia.

§ 18

(1) Fond nemôže pozemky uvedené v § 16 ods. 1 sám užívať, ale ich prenajíma na účely poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, prípadne v súlade s rozhodnutím príslušného orgánu štátnej správy vydaného podľa osobitných predpisov⁴¹⁾ dočasne aj na iný účel.

35) § 34 ods. 3 písm.c) zákona Slovenskej národnej rady č. 330/ 1991 Zb.

36) Zákon Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb.

37) Zákon č. 61/1977 Zb.

38) § 108 a nasl. zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 103/1990 Zb. a zákona č. 262/1992 Zb.

39) § 21 a nasl. zákona č. 50/1976 Zb.

40) Čl. II ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 99/1993 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 23/1962 Zb. o poľovníctve.

41) § 8 zákona Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb.

§ 4 ods. 4 zákona č. 61/1977 Zb.

(2) Fond môže pozemky uvedené v § 16 ods. 1 prenajímať tiež ako súčasť súboru vecí na účely poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, a to

- a) podľa privatizačného projektu podniku určeného rozhodnutím o privatizácii podniku podľa osobitného predpisu⁴²⁾, ak ide o pozemky užívané štátnym poľnohospodárskym podnikom, alebo
- b) podľa zásad schválených vládou.⁴³⁾

(3) Vlastníctvo k pozemkom uvedeným v § 16 ods. 1 môže fond previesť len v prípadoch ustanovených zákonom.

(4) Fond môže previesť vlastníctvo k pozemku minimálne za cenu zistenú podľa cenového predpisu.⁴⁴⁾

(5) Príjmy z nakladania s pozemkami patria fondu, ak zákon neustanovuje inak.

§ 19

(1) Na účely usporiadania pozemkového vlastníctva a vytvárania vhodných pozemkovoprávných pomerov pre hospodárenie na pôde fond môže v súlade so zásadami schválenými vládou pozemky vo vlastníctve štátu predávať alebo zamieňať za pozemky iných vlastníkov; na tieto účely môže tiež pozemky nadobúdať do vlastníctva štátu.

42) Zákon č. 92/1991 Zb.

43) § 34 ods. 3 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.

44) Vyhláška č. 465/1991 Zb. o cenách stavieb, pozemkov, trvalých porastov, úhradách za zriadenie práva osobného užívania pozemkov a náhradách za dočasné užívanie pozemkov v znení vyhlášky č. 608/1992 Zb. a vyhlášky č. 265/1993 Z.z.

(2) Pri výkone oprávnení podľa odseku 1 fond prihliada na potreby prevodu pozemkov ako náhrad podľa osobitného predpisu.⁴⁵⁾

(3) Vlastníctvo k pozemkom uvedeným v § 16 ods. 1 písm. b) a c) môže fond previesť len na účel, na ktorý možno pozemky inak vyvlastniť.³⁸⁾

(4) Ak fond prevedie vlastníctvo podľa odseku 3 a vlastní si uplatní svoje právo v lehote desať rokov odo dňa prevodu vlastníctva, patrí mu náhrada podľa cenových predpisov platných v čase prevodu vlastníctva, ktorá je splatná najneskôr do dvoch rokov odo dňa uplatnenia práva.

§ 20

(1) Oprávnenia fondu k pozemkom uvedeným v § 16 ods. 1 písm. b) a c) ustanovené v § 17 a 18 zanikajú doručením výpisu z katastra nehnuteľností, ktorým vlastní preukáže vlastníctvo k týmto nehnuteľnostiam.

(2) Doručením podľa odseku 1 vstupuje vlastní do práv prenajímateľa pozemkov.

45) § 34 ods. 3 písm.a) zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.

TRETIA ČASŤ

Opatrenia proti drobeniu pozemkového vlastníctva

§ 21

(1) V záujme zamedzenia drobenia poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov, nachádzajúcich sa mimo zastavaného územia obce, možno pri prechode alebo prevode vlastníctva k nim postupovať len podľa tohto zákona.

(2) Podmienky drobenia poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov vo vlastníctve členov pozemkových spoločenstiev upraví osobitný zákon.

§ 22

(1) Ak má na základe právneho úkonu⁴⁶⁾ alebo rozhodnutia súdu o vyporiadaní spoluvlastníctva⁴⁷⁾ alebo rozhodnutia o dedičstve⁴⁸⁾ vzniknúť rozdelením jestvujúcich pozemkov uvedených v § 21 ods. 1 pozemok vo výmere menšej ako 20000 m² a väčšej ako sú výmery uvedené v § 23 ods. 1, je nadobúdateľ povinný zaplatiť odvod vo výške

- a) 50 % ceny pozemku⁴⁹⁾ ak má vzniknúť poľnohospodársky pozemok vo výmere od 2001 m² do 5000 m², alebo lesný pozemok vo výmere od 5001 m² do 10000 m²,

46) Napríklad § 588 a 628 Občianskeho zákonníka.

47) § 142 a 149 Občianskeho zákonníka.

48) § 175q Občianskeho súdneho poriadku.

49) § 15 ods. 6, 7, 8 a 9 vyhlášky č. 465/1991 Zb.

- b) 20 % ceny pozemku ak má vzniknúť poľnohospodársky pozemok vo výmere od 5001 m² do 10000 m², alebo lesný pozemok vo výmere od 10001 m² do 20000 m²,

(2) Odvod podľa odseku 1 je príjmom Štátneho fondu ochrany a zveľadenia poľnohospodárskeho pôdneho fondu,⁵⁰⁾ ak ide o odvod platený nadobúdateľom poľnohospodárskeho pozemku, alebo Štátneho fondu zveľadovania lesa Slovenskej republiky,⁵¹⁾ ak ide o odvod nadobúdateľa lesného pozemku.

(3) Vláda Slovenskej republiky ustanoví nariadením podrobnosti o podmienkach platenia odvodov podľa odseku 1 a 2.

§ 23

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, nemôže na základe právneho úkonu,⁴⁶⁾ alebo rozhodnutia súdu o vyporiadaní spoluvlastníctva⁴⁷⁾ alebo rozhodnutia o dedičstve⁴⁸⁾ vzniknúť rozdelením jestvujúcich pozemkov uvedených v § 21 ods. 1 pozemok menší ako 2000 m², ak ide o poľnohospodársky pozemok, alebo pozemok menší ako 5000 m², ak ide o lesný pozemok.

50) § 12 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb.

51) § 3 písm. h) zákona Slovenskej národnej rady č. 131/1991 Zb. o Štátnom fonde zveľadovania lesa Slovenskej republiky v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 183/1993 Z.z. (úplné znenie č. 16/1994 Z.z.).

(2) Ak sa dedičia nevyporiadajú o dedičstve pozemkov uvedených v § 21 ods. 1 v súlade s podmienkami uvedenými v odseku 1, alebo ak v dôsledku týchto podmienok súd nemôže potvrdiť nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov, súd rozhodne, že pozemky nadobúdajú dedičia, u ktorých sú najlepšie predpoklady na ich obhospodarovanie. Súd rozhodne aj o povinnosti nadobúdateľa pozemku vysporiadať sa s ostatnými dedičmi.

(3) Ak za podmienok uvedených v odseku 1 neprejaví záujem o nadobudnutie pozemkov uvedených v § 21 ods. 1 žiadny z dedičov do jedného mesiaca odo dňa, keď ich súd vyzval na vyjadrenie, prechádza vlastníctvo týchto pozemkov za primeranú náhradu⁴⁹⁾ do vlastníctva štátu v správe fondu. Z dôležitých dôvodov súd môže túto lehotu predĺžiť.

(4) Vyjadrenie dedičov podľa odseku 3 musí mať písomnú formu a nemožno ho odvolať.

(5) Náhradu z prechodu vlastníctva podľa odseku 3 súd rozdelí medzi dedičov podľa veľkosti ich dedičských podielov. Náhradu dedičom poskytne fond podľa osobitného predpisu.⁵²⁾

(6) Pohľadávky dedičov, ktoré vzniknú z vyporiadania dedičstva podľa odsekov 2 a 3, sa premlčujú v lehote desať rokov a

- a) na ich zabezpečenie vzniká veriteľovi záznamom vlastníckeho práva dlžníka záložné právo k tomuto pozemku; prípadná zákonná prednosť mladšieho záložného práva sa nepoužije. Záložnému veriteľovi patrí predkupné právo k pozemku, na ktorom viazne záložné právo,

52) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 75/1993 Z.z., ktorým sa podrobnejšie upravuje postup pri uplatňovaní a vyporiadaní reštitučných nárokov v poľnohospodárskom majetku.

- b) na ich úhradu možno podľa ustanovených pravidiel použiť prostriedky z účelových fondov na podporu trhu s pôdou,⁵³⁾ ak ide o nadobudnutie pozemkov do vlastníctva štátu podľa odseku 3.

(7) Podmienky uvedené v odsekoch 2 až 5 platia aj pre vyporiadanie spoluvlastníkov, ak o ich vyporiadaní rozhodol súd.⁴⁷⁾

§ 24

(1) Ak majú na základe právneho úkonu,⁴⁶⁾ alebo rozhodnutia súdu o vyporiadaní spoluvlastníctva⁴⁷⁾ alebo rozhodnutia o dedičstve⁴⁸⁾ vzniknúť k jestvujúcim pozemkom uvedeným v § 21 ods. 1 spoluvlastnícke podiely, platia podmienky uvedené v § 22 a 23.

(2) Podľa § 22 a 23 sa nepostupuje, ak

- a) sa pozemok uvedený v § 21 ods. 1 rozdeľuje na účely výstavby alebo iné účely, na ktoré by ho bolo možné vyvlastniť,³⁸⁾ alebo sa pozemok rozdeľuje podľa projektu pozemkových úprav,⁵⁴⁾
- b) ide o bezodplatný prevod alebo prechod pozemkov podľa osobitného predpisu.⁵⁵⁾

53) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1994 Z.z. o štátnom podpornom fonde pôdohospodárstva a poľnohospodárstva.

54) § 14 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.

55) Zákon č. 229/1991 Zb.

ŠTVRTÁ ČASŤ

Spoločné a prechodné ustanovenia

§ 25

Register sa po zápise v katastri nehnuteľností zakladá do zbierky listín súboru popisných informácií katastra nehnuteľností.

§ 26

Obec je povinná zabezpečiť účastníkom konania, ktorí by pre svoj vek, zdravotný stav alebo z iného dôvodu mohli mať obmedzený prístup k účasti na konaní, potrebné poučenie.

§ 27

Konanie podľa tohoto zákona je oslobodené od správnych poplatkov.

§ 28

(1) Ustanovenia tretej časti tohoto zákona sa nepoužijú v konaní o vyrovnaní dedičských podielov podľa osobitného predpisu.⁵⁶⁾

56) § 13 až 17 zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb.

(2) Právne vzťahy k pozemkom, ktoré vznikli na základe rozhodnutia štátneho notára alebo súdu do účinnosti tohoto zákona, nie sú ustanoveniami tretej časti tohoto zákona dotknuté.

(3) Na konanie pred súdom⁵⁷⁾ alebo katastrálnym úradom⁵⁸⁾ o prevode alebo prechode vlastníctva k pozemkom uvedeným v § 21 ods. 1, v ktorom sa do účinnosti tohoto zákona právoplatne nerozhodlo, sa vzťahujú ustanovenia tohoto zákona.

§ 29

Registre pôvodného stavu zostavené, schválené a zapísané do katastra nehnuteľností podľa osobitného predpisu⁵⁹⁾ sa považujú za registre podľa tohto zákona.

Čl. II

Zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 293/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 187/1993 Z.z. (úplné znenie č. 12/1994 Z.z.) sa mení takto:

57) § 142, 149, 481 a 484 Občianskeho zákonníka.

58) § 2 zákona č. 265/1992 Zb.

59) § 9 ods. 4 a 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.

V § 34 ods. 2 sa vypúšťajú slová "a pozemky nedoložené
vlastníckym právom".

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembrom 1995.

I. Všeobecná časť

1. Súčasťou právnej konštrukcie pozemkového vlastníctva je verejná evidencia pozemkov a právnych vzťahov k nim. Táto evidencia má zásadný, často konštitutívny význam pre vznik a trvanie právnych vzťahov a v podstate i pre právnú existenciu pozemkov ako predmetu majetkových vzťahov. Za dobu od vzniku plného individuálneho pozemkového vlastníctva na území Slovenskej republiky prakticky nebola táto evidencia v úplnosti a komplexnosti uskutočnená, naopak, jej úplnosť a dokonalosť bola oslabovaná rôznymi historicky podmienenými rušivými vplyvmi, až sa napokon po určité obdobie prestala viesť celkom.

1.1. Súčasný nástroj evidencie pozemkového vlastníctva - kataster nehnuteľností - prevzal 1. januárom 1993 operáty dovtedajšej evidencie nehnuteľností, v ktorých sa (v extraviláne asi na 90 %) evidovali nie pôvodné pozemky evidované v pozemkovom katastri alebo v pozemkovej knihe a ktoré boli a sú predmetom vlastníckeho práva (asi 12,5 milióna). Rozdiely medzi stavom evidenčným a právnym sú prehĺbené aj ich rozdielom oproti stavu v prírode.

1.2. Účinky neúplnej evidencie pozemkov sú znásobované neúplnosťou evidencie právnych vzťahov k nim a rozsiahlou nemožnosťou preukázať vlastnícke právo (tzv. nedoložené právne vzťahy). Rozsah nedoložených alebo obtiažne preukázateľných vlastníckych vzťahov sa rozšíril tým, že významné množstvo poľnohospodárskych a lesných pozemkov, najmä v užívaní štátu a družstevných organizácií, nebolo predovšetkým od päťdesiatych rokov predmetom dedičského konania a ak boli, často boli v dedičských rozhodnutiach nepresne alebo

nedostatočne označené. V rozhodujúcej miere sú poľnohospodárske, menej lesné, pozemky užívané inými osobami ako vlastníkami.

2. S ohľadom na tieto historicky založené poruchy v evidencii pozemkov i samotných právnych vzťahov, nemôže kataster uspokojivo plniť svoju informačnú funkciu pri právnom nakladaní s pozemkami, osobitne ktoré sú lokalizované v extraviláne. Vlastnícke vzťahy v extraviláne sú evidované len v rozsahu asi 5 % (v intraviláne je to necelých 70 %).

2.1. S obnovou evidencie pôvodných pozemkov v kolektivizovanom extraviláne a právnych vzťahoch k nim začali orgány geodézie v roku 1991, a to postupne, počnúc prípadmi, keď došlo k zmene vlastníckeho práva alebo zmene pôvodného pozemku po 1. januári 1991.

Hospodárske potreby nakladania s pozemkami enormne zvyšujú požiadavky na poskytovanie údajov z pozemkovej knihy ako archívneho dokumentu a neuspokojivé výsledky bežných postupov preukazovania vlastníctva si vynútili zavedenie určitých neštandardných postupov na tento účel.

2.2. Štandardné a v zásade i neštandardné postupy konštruujú náhradné preukazovanie vlastníctva na návrhovej iniciatíve dotknutých osôb, čo plne zodpovedá súkromno-právnej povahe vlastníckeho práva. Tým zároveň ponechávajú bokom tú skupinu osôb, ktoré svoje nároky neuplatňujú, resp. pozemky, ohľadne ktorých nie sú nároky uplatňované. Pri rozdrobenosti pozemkového vlastníctva a rozsahu pasívnych vlastníkov sa táto pasivita významne dotýka vlastníkov ostatných pozemkov, vlastníkov ostatného poľnohospodárskeho majetku, terajších i potenciálnych podnikateľov v poľnohospodárstve a pod. Tento problém dostáva verejný aspekt, badateľný v postojoch dotknutých osôb.

Uvedený problém sa násobí obmedzenými kapacitami justície, notárov a štátnej správy, ktoré môžu tejto veci venovať. Určitý problém je aj použitie prísne formalizovaných postupov v súdnom konaní na veci často nesporné. Celkove sú tieto postupy náročné na čas a náklady. Nevyvážené sú postupy pri vydávaní notárskeho osvedčenia podľa zákona č. 293/1992 Zb. a č. 323/1992 Zb.

Rozsah nezrovnalostí v evidencii pozemkového vlastníctva presahuje stav bežných rozdielov v tej miere, že nie sú zvládnuteľné štandardnými postupmi v rámci katastrálneho či súdneho konania alebo doterajších špeciálnych administratívnych konaní tak, aby znamenali v prijateľnom čase významný posun v celoštátnom meradle. Súbežné vykonávanie týchto procedúr vedie k neefektívnemu triešteniu síl príslušných orgánov, zaťažených navyše aj inými verejnou požadovanými naliehavými úlohami.

3. Konštrukcia katastra nehnuteľností ako univerzálneho evidenčného nástroja v zásade zodpovedá požiadavkám trhového hospodárstva. Aby však mohol plniť svoje funkcie ohľadne pozemkov, je potrebné dobudovať jeho údajovú základňu. V extraviláne ju treba prakticky nanovo založiť s využitím doterajších archívnych neaktualizovaných evidenčných diel, podľa ich stavu v jednotlivých skupinách katastrálnych území, a to aj s uplatnením náhradných postupov na preukazovanie pozemkového vlastníctva.

Účelom navrhovanej úpravy je v osobitnom administratívnom konaní zistiť dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, úradne ich autorizovať a vytvoriť tak právne podmienky pre nakladanie s pozemkami.

S ohľadom na účel a dôvody konania sa bude začínať z úradnej iniciatívy, podľa rozpočtovo zabezpečeného harmonogramu.

Návrh pokiaľ možno zachováva jestvujúce inštitúty a dopĺňa ich len v nevyhnutnej miere, vrátane pôsobnosti orgánov štátnej správy.

4. Sústreďenie dostupných údajov o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim v katastrálnom území do jedného elaborátu vytvára vhodnú možnosť na ich zužitkovanie a na odbúranie značnej časti tzv. nedoložených právnych vzťahov úradným potvrdením nesporných prípadov. V značnej časti ide o historicky podmienené skutočnosti, kedy prevod, resp. samotné vlastníctvo je medzi stranami, resp. vôbec v miestnych pomeroch nepochybné, ale nemožno ho doložiť spôsobilou listinou, napr. pre nedodržanie predpísaných úradných procedúr, pre zmeny v predpisoch o vydržaní, pre spôsob dedičského konania, poškodenie alebo stratu operátu evidencie, nedostatky v úradnom konaní a pod. Odhaduje sa, že tzv. nedoložené vzťahy sa v priemere týkajú 20 až 45 % pozemkov v katastrálnom území.

5. Popri neporiadkoch v evidencii pozemkového vlastníctva je kardinálnym problémom jeho extrémna rozdrobenosť, či už ide o veľkosť pozemku, rozsah spoluvlastníckych práv k tomu istému pozemku, rozptýl pozemku toho istého vlastníka v prírode a pod. V jednotlivých prípadoch je predmetom vlastníctva (spoluvlastníctva pri reálnom rozdelení) nepatrná výmera plochy i hodnota (často menej ako 1 m²), nie je zriedkavé, že spoluvlastnícky podiel je technicky len obtiažne vyčísliteľný. Priemerná výmera pozemku v extraviláne je 0,45 ha s priemerným počtom 12-15 spoluvlastníkov. Dôvody tohto javu sú historické (napr. už k začiatku 20. storočia hospodáril v porovnateľnej veľkostnej skupine roľník na území dnešnej SR na dvojnásobnom počte pozemkov ako roľník na území terajšej ČR). Majú povahu hospodársku i právnu, napr. v dedičskom práve, ktoré sa následne premietlo aj do reštitúcií. Zastavenie tohto pokračujúceho trendu

a podnietenie rozumnej a hospodársky a spoločensky účelnej koncentrácie je vecou širších opatrení. Návrh zakotvuje len niektoré otázky vlastníckeho práva.

6. Veľký počet pozemkov s nedoloženým vlastníckym právom znemožňuje právne nakladanie s nimi. Na účely legality ich poľnohospodárskeho a lesného využívania si súčasná právna úprava vypomohla v prvom rade zákonom založeným nájomom (§ 22 zák. č. 229/1991 Zb) pre dovtedajších užívateľov. Obtiažnejšie preukazovanie vlastníctva ako sa pôvodne predpokladalo, potreba ochrany záujmov vlastníkov, ktorá sa v súvisi s tým rozšírila i na potrebu iných dispozícií s takýmito pozemkami okrem poľnohospodárskeho a lesného využitia, viedli k zvereniu určitých dispozícií k týmto pozemkom Slovenskému pozemkovému fondu (ďalej len "fond"). Zákon SNR č. 330/1991 Zb. mu zveril okrem správy nehnuteľností vo vlastníctve štátu spravovať aj "pozemky nedoložené vlastníckym právom" (§ 34 ods. 2), v rámci čoho zákon vyšpecifikoval tri konkrétne oprávnenia, a to

- prenajímať nehnuteľnosti ktorých vlastník nie je známy (§ 34 ods. 4, § 18 zákona č. 229/1991 Zb.),
- zastupovať neznámych vlastníkov v konaní o pozemkových úpravách (§ 17),
- zastupovať neznámych spoluvlastníkov v pozemkovom spoločenstve (§ 40 ods. 4) a pri vyčleňovaní ucelených lesných častí (§ 34 ods. 5).

K tomu sú pridané oprávnenia podľa novely zákona o poľovníctve. Táto úprava je na jednej strane príliš rámcová a zároveň príliš nekomplexná. Pritom je zrejmé, že daný stav v evidencii pozemkového vlastníctva určitú dobu potrvá a aj po uskutočnení konania podľa prvej časti osnovy nebude táto evidencia vlastníctva mať plne preukázané vlastníctvo.

Z uvedených dôvodov sa navrhuje novo upraviť oprávnenia fondu s pozemkami neznámych vlastníkov. Úprava náhradného disponovania je založená na potrebe ochrany práv neznámych

vlastníkov a súčasne na potrebe náležitého hospodárskeho využitia týchto pozemkov, ktoré, s ohľadom na zmeny v organizácii pôdneho fondu za dobu od zavedenia dominancie užívateľských vzťahov, i s ohľadom na prevládajúce podnikovo-hospodárske formy v porovnateľných krajinách, nebude prebiehať v pôvodných podnikateľských jednotkách.

7. Z ústavného hľadiska sa osnova týka vlastníckeho práva ako jedného zo základných ľudských práv a slobôd, jeho zákonného vymedzenia, záruk a ochrany.

Podľa čl. 12 ods. 2 Ústavy SR sa základné práva a slobody zaručujú všetkým, a to bez ohľadu na ich postavenie, v zákonom ustanovených medziach. Výslovne sa zdôrazňuje, že vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu (čl. 20 ods. 1 druhá veta). Vyššie uvedený rozbor preukazuje, že verejne významná časť vlastníkov poľnohospodárskych a lesných pozemkov nemôže, oproti vlastníkom iných predmetov, svoje zákonom priznané vlastnícke oprávnenia plne alebo vôbec využiť, ani sa právne účinne domáhať ich ochrany a zostáva im len titulárne, hospodársky prázdne právo. Títo vlastníci nemajú právne možnosti právne účinne nakladať s predmetom svojho vlastníctva, vôbec ho identifikovať a preukázať aktívnu legitimáciu na jeho ochranu.

Časť dôvodov tejto skutočnosti, z určitého hľadiska podstatná, je mimoprávnej povahy. Časť ale pramení v konštrukcii právnej úpravy, ktorá nezaručuje účinný spôsob evidencie pozemkového vlastníctva ako nezastupiteľnej zložky výkonu a ochrany vlastníckeho práva. Táto skutočnosť sa dotýka nielen vlastníkov pozemkov, o preukázanie a evidenciu ktorých ide, ale má nepriaznivé účinky aj na iné osoby a uplatňovanie niektorých záujmov štátu (napr. daňových), ale i všeobecných verejných záujmov.

Navrhovaná úprava tým, že opúšťa niektoré klasické prvky pre ich nedostatočnosť na odstránenie nežiadúceho stavu, vyžaduje tiež dôkladné posúdenie, najmä z toho hľadiska, či

nedochádza k ústavne nedovolenému zásahu do základných ľudských práv a slobôd (predovšetkým § 11 návrhu).

Spracovanie návrhu je v tejto otázke vedené snahou zachovať pri nevyhnutnom obmedzení týchto práv ich podstatu a zmysel, ako to vyžaduje článok 13 ods. 4 Ústavy, ba čo viac, obnovenie tohto zmyslu a podstaty pozemkového vlastníctva je jeho cieľom.

Tým, že návrh zveruje rozhodovanie o niektorých veciach orgánom verejnej správy a nie súdu, využíva ústavnú možnosť danú jej čl. 46 ods. 1. Pritom súčasne nevylučuje súdne preskúmanie zákonnosti rozhodnutia týchto orgánov postupom podľa Občianskeho súdneho poriadku, ako to vyžaduje odsek 2 a 4 citovaného článku.

Opatrenia na zamedzenie drobenia pozemkového vlastníctva nepochybne tiež zasahujú do vlastníckeho práva vrátane dedenia. Tieto obmedzenia však nemajú povahu vyvlastnenia a nevybočujú z ústavných podmienok obmedzenia vlastníckeho práva vymedzených v čl. 20 ods. 4.

Zverenie presne vypočítaných dispozičných oprávnení k pozemkom s nezisteným vlastníctvom fondu sa opiera o ústavnú zásadu: vlastníctvo zaväzuje. Existencia nedoloženého vlastníctva v existujúcom rozsahu a z toho vyplývajúca nemožnosť právneho nakladania s nimi sa totiž významne dotýka práv iných. Aj tu sa dbá na náležitú ochranu práv neznámych vlastníkov.

8. Návrh vychádza z toho, že jeho realizácia je rámcovo rozpočtovo krytá uznesením vlády SR č. 869 z 23. novembra 1993, v rámci ktorého bolo na úhradu nákladov spojených s obnovou pozemkového vlastníctva a s tým spätých pozemkových úprav odsúhlasených 16274,20 mil. Sk a to v časovom horizonte do roku 2013. (Časový a finančný rozvrh odsúhlasený vládou SR je uvedený v prílohách tejto dôvodovej správy.) Odsúhlasené prostriedky je potrebné považovať za orientačné a ich skutočná

výška pre jednotlivé roky sa bude každoročne určovať v rámci harmonogramu odsúhlaseného vládou, a to podľa rozpočtových možností.

II. Osobitná časť

K § 1 až 10

1. Historicky všeobecne overeným spôsobom preukazovania vlastníckeho práva k pozemkom (a iným nehnuteľnostiam) je zápis vo verejnej (štátnej) evidencii. Predmetom zápisu (evidencie) je jednak pozemok samotný a jeho určovacie znaky a jednak vlastnícke (prípadne iné, najmä vecné) práva k nim a ich obmedzenia. Pravidlá vykonávania týchto zápisov, vedenia evidencie a jej inštitucionalizácia sú v priestore a čase rozdielne, ale ich funkcia sa zachováva.

1.1. Súčasná právna úprava zápisu a evidencie pozemkového vlastníctva v Slovenskej republike (zákon č. 265/1992 Zb. a č. 266/1992 Zb.) týmto štandardným požiadavkám v zásade vyhovuje.

Hlavný problém tejto úpravy spočíva v jej adaptácii na reálny stav doterajšej evidencie.

Operát doterajšej evidencie nehnuteľností sa s účinnosťou predpisov o katastri považuje za katastrálny operát (§ 49 ods. 1 zák. č. 266/1992 Zb.). Zápisy právnych vzťahov v evidencii nehnuteľností vykonané podľa doterajších predpisov preukazujú pravdivosť skutočností v nich uvedených, pokiaľ nie je preukázaný ich opak (§ 16 ods. 1 zák. č. 265/1992 Zb., 49 ods. 2 zák. č. 266/1992 Zb.).

Nehnuteľnosti sa v katastri evidujú podľa doterajších predpisov, teda v extraviláne v rozhodujúcej miere podľa užívaného faktického stavu. Podľa nových predpisov sa evidujú, ak údaje katastra, týkajúce sa nehnuteľnosti, boli dotknuté katastrálnym konaním (§ 49 ods. 5 zák. č. 266/1992 Zb.).

Právne vzťahy sa na rozdiel od toho evidujú podľa katastrálnych predpisov nielen pokiaľ ich vznik, zmena alebo zánik nastali po ich účinnosti (§ 49 ods. 3 zák. č. 266/1992 Zb.), ale zápisu do katastra podliehajú aj právne úkony uzavreté pred účinnosťou katastrálnych predpisov, ako aj právne vzťahy, ktoré vznikli na základe iných právnych skutočností ustanovených zákonom, ak do ich účinnosti nebol podaný návrh na registráciu alebo návrh na zápis do evidencie nehnuteľností (§ 15 ods. 3 a § 16 ods. 2 zák. č. 265/1992 Zb. a § 49 ods. 4 zákona č. 266/1992 Zb.). Vykonávacia vyhláška (č. 594/1992 Zb.) postup v týchto prípadoch bližšie neupravuje.

2. Všeobecným postupom na vyhotovenie nových súborov geodetických a popisných informácií katastra nehnuteľností je obnova katastrálneho operátu podľa § 30 až 34 zák. č. 266/1992 Zb. Je však skôr koncipovaný na obnovu už jestvujúcich informácií katastra a, hlavne pokiaľ ide o evidenciu právnych vzťahov, obmedzený potrebou spôsobilej listiny na zápis. Špeciálnym postupom použiteľným na tento účel, spojeným ale aj s inými úlohami poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a rozvoja vidieka všeobecne, je konanie o pozemkových úpravách podľa zákona SNR č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Doterajšie skúsenosti a výsledky ukazujú, že týmito postupmi je obnova evidencie pozemkového vlastníctva v extraviláne v spoločensky prijateľnom čase nezvládnuteľná. Skôr sa ukazuje pre prax užitočné mať pohotove k dispozícii jednorazovo vyhotovený a plynule potom aktualizovaný úradne zistený súhrn aktuálne dostupných údajov o pozemkoch, ktoré sú predmetom vlastníckeho práva, poskytujúci určitú právnu istotu a súčasne nebrániaci neskoršiemu preukázaniu vlastníctva všeobecne platnými spôsobmi. Na tento účel by mal slúžiť navrhovaný register obnovennej evidencie pozemkov.

Evidencia pozemkového vlastníctva je v jednotlivých katastrálnych územiach na rozdielnej úrovni presnosti a technického vyhotovenia s rozličnými druhmi problémov. Možno ich rozdeliť podľa požiadaviek na obnovu evidencie do piatich skupín, a to

- so zjednoteným operátom niekdajšieho pozemkového katastra s operátom pozemkovej knihy (43 % územia SR).
- s nezjednoteným operátom, ale s možnosťou identifikácie medzi stavom pozemkovej knihy a pozemkového katastra (24 %),
- s operátmi vyhotovenými na základe komasácie, kde vlastníci vstúpili podľa nich do držby, ale súd z historických dôvodov nevykonal ich autentifikáciu (6 %),
- s nezjednoteným operátom, kde sa identifikácia nedá vykonať, resp. nie je k dispozícii operát pozemkového katastra (24 %),
- kde nie je k dispozícii operát pozemkovej knihy (3 %).

Navrhovaný procesný postup i jeho praktické použitie musí tieto rozdielnosti zohľadniť.

K § 1

Občianskoprávna definícia pozemku ako nehnuteľnosti je bližšie vymedzená predpismi o katastri nehnuteľností. Osnova sa v zásade vzťahuje na pozemky a právne vzťahy k nim, ktoré nie sú evidované v katastri nehnuteľností. V rozhodujúcej miere ide o pozemky evidované v operátoch pozemkovej knihy a (alebo) pozemkového katastra, prípadne iného zvoleného operátu. Ide teda o pozemky, ktoré sú predmetom vlastníckeho práva nezapísaného v katastri nehnuteľností. Výnimočne sa v niektorých ustanoveniach pojem "pozemky" používa vo všeobecnom ponímaní tohto pojmu, pričom z dikcie ustanovenia je zrejmé, že ide o pozemky, ktorých vlastníci sú známi.

Okrem operátov vymedzených v § 5 zákona NR SR č. 266/1992 Zb. môžu byť za určený operát vybrané ďalšie najvhodnejšie

dokumentované operáty, napr. operát bývalého pozemkového katastra, pridelový operát, komasačný operát a pod.

K § 2

Nástrojom koordinácie a riadnej prípravy konania na ústrednej úrovni má byť osobitný harmonogram, ktorý by schvaľovala vláda SR tak, ako to predpokladá vo svojom uznesení č. 869 z 23. novembra 1993, ktorým bola schválená Koncepcia usporiadania pozemkového vlastníctva v SR.

Harmonogram bude zostavovaný a schvaľovaný v závislosti od objemu finančných prostriedkov, ktoré budú pre obnovu evidencie pozemkového vlastníctva vyčlenené v tom ktorom roku.

Postupným schvaľovaním harmonogramov bude zároveň určený i časový postup obnovy evidencie pozemkového vlastníctva na celom území Slovenskej republiky.

K § 3

Správne orgány pre konkrétne katastrálne územia sa budú v rámci harmonogramu určovať v súlade so stavom technickej úrovne a úplnosti existujúcich operátov.

Pôsobnosť zakotvená v osobitných predpisoch, úroveň technickej vybavenosti i niektoré ďalšie faktory predurčujú, že v katastrálnych územiach so zjednoteným operátom alebo tam, kde je možné údaje pozemkového katastra a pozemkovej knihy identifikovať, bude konanie o obnove evidencie pozemkového vlastníctva viesť katastrálny úrad. Správnym orgánom vecne príslušným na konanie v katastrálnych územiach s nezjednotenými operátmi, kde sa identifikácia nedá vykonať, kde niektorý z operátov úplne chýba a pod., bude pozemkový úrad. Pozemkový úrad bude správnym orgánom vecne príslušným na konanie i v tých katastrálnych územiach, v ktorých bola vykonaná komasácia v súlade s uhorským zákonným článkom XXXIX/1908 a naň nadviazanými nariadeniami ministra spravodlivosti č. 10/1909 I.M., 30/1909 I.M. atď., avšak v týchto katastrálnych územiach nebolo vydané právoplatné

rozhodnutie súdu o tzv. autentifikácii alebo následne neprišlo k prepracovaniu pozemkovej knihy. Pozemkový úrad bude obdobne postupovať v katastrálnych územiach, v ktorých bol operát vyhotovený podľa zákona č. 224/1925 Zb. a nariadení o úprave pozemkov vzniknutých z usídlenia osadníkov.

K § 4

Komisiu pre obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim zriaďuje ako dočasný poradný a iniciatívny orgán v obci správny orgán príslušný na konanie. Komisia má tiež plniť koordinačné funkcie s využitím znalostí miestnych pomerov, čomu zodpovedá i jej zloženie.

Komisia sa zriaďuje v súlade s § 3 zákona o obecnom zriadení, pretože obyvatelia obce v rámci účasti na samospráve obce majú právo požadovať ochranu svojho majetku nachádzajúceho sa v obci. Obdobne sa na samospráve obce má právo podieľať aj ten, kto má na území obce nehnuteľný majetok, hoci v obci nebýva. Je preto namieste, aby v záujme plnenia týchto úloh bola obec zákonom povolaná k spolupráci s orgánmi štátu. Navrhovaná povinnosť obce niesť materiálne náklady spojené s činnosťou komisie nie je v rozpore s čl. 71 Ústavy SR ani s § 5 zákona o obecnom zriadení, pretože nejde o prenos výkonu miestnej štátnej správy, ale o novú činnosť, ktorá v konečnom dôsledku obci ako správcovi dane z nehnuteľnosti prinesie primeraný efekt.

K § 5 až 7

Procesný postup sa navrhuje ako špeciálny druh správneho konania. Navrhuje sa na účely zostavenia registra v modifikovanej podobe použiť katastrálne konanie a konanie o pozemkových úpravách, so spoločnou úpravou zisťovania podkladov pre rozhodnutie, prerokovanie registra a jeho schválenie. Osoby, ktoré predložili doklady o vlastníctve pozemkov pri transformácii družstiev a privatizácii štátnych poľnohospodárskych podnikov, nemusia tieto doklady predkladať

opätovne, pretože návrh (§ 5 ods. 5) ukladá nájomcom poskytnúť komisii, resp. správnomu orgánu doteraz sústredené doklady o vlastníctve.

K § 8

Zmyslom registra obnovenej evidencie pozemkov, ktorý bude zostavený a schválený ak výsledok konania vo forme rozhodnutia je sústrediť pokiaľ možno všetky údaje o pozemkoch v katastrálnom území a o právnych vzťahoch k nim, aby po zapísaní do katastra nehnuteľností mohli byť využívané ako údaje katastra. Navrhované členenie registra má vytvoriť na tento účel vhodný procesný postup.

K § 9 a 10

Návrh obsahuje všeobecné pravidlo pre úhradu trov konania. S ohľadom na historicky vzniknuvšiu potrebu tohto konania by mal prevažnú väčšinu nákladov konania znášať štát, čo sa prejaví v schválení rozpočtových prostriedkov na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim v rámci harmonogramu (§ 2).

Zároveň však návrh vychádza z tézy obsiahnutej v Koncepcii usporiadania pozemkového vlastníctva v SR, že na obnove pozemkového vlastníctva sa majú podieľať i vlastníci a tí, ktorí pozemky skutočne užívajú. Návrh zároveň počíta s oslobodením malých pozemkových vlastníkov od povinnosti prispievať na úhradu nákladov konania. Z vymedzenia pojmu pozemok na účely tohoto zákona (§ 1 ods. 2) vyplýva, že na konanie nebudú prispievať vlastníci pozemkov, ktorí majú svoje pozemky zidentifikované.

Vychádzajúc z poslania fondu návrh počíta s tým, že fond bude každoročne zo svojho rozpočtu prispievať na obnovu pozemkového vlastníctva.

K § 11 a12

Na preukázanie vlastníctva všeobecne a osobitne na vklad a záznam do katastra je potrebná spôsobilá listina.

1. Pokiaľ niekto nedisponuje listinou spôsobilou na vklad alebo záznam a tvrdí, že je vlastníkom, môže podať na súde návrh na určenie právneho vzťahu, alebo požiadať o jeho osvedčenie, pričom v katastri sa vykoná poznámka o tom, že právny vzťah má byť určený súdom, alebo osvedčený notárom (§ 10 zák. č. 265/1992 Zb. a § 18 ods. 2 zák. č. 266/1992 Zb.).

Určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, môže súd vykonať, ak je na tom naliehavý právny záujem, a to na návrh (§ 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku).

Na žiadosť účastníka môže notár osvedčiť skutočnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre uplatnenie práv, alebo ktorými by mohli byť spôsobené právne následky (§ 56 zák. č. 323/1992 Zb.). Medzi príkladným výpočtom osvedčení je aj osvedčenie o vyhlásení o vydržaní (§ 56 ods. 1 písm. g) a 63 cit. zák.). Širšie praktické použitie tohto postupu je obmedzené zákonnými podmienkami vydržania (§ 134 a § 872 ods. 6 Občianskeho zákonníka). Obmedzené použitie má notárske osvedčenie pre nadobudnutie vlastníctva spracovaním (§ 135b Občianskeho zákonníka).

2. Súbežne s právnou obnovou pozemkového vlastníctva sa právne fixovali aj neštandardné postupy preukazovania vlastníctva. Najskôr tzv. zjednodušené a zrýchlené postupy ako súčasť pozemkových úprav, umožňujúce preukázať vlastníctvo k pozemkom v správnom konaní (§ 16 zákona SNR č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov).

Špeciálna úprava podmienok a postupu pri zápise neevidovaných vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam bola vydaná zákonom č. 293/1992 Zb. (v znení čl. IV. zák. č. 323/1992

Zb.). Zákon zaviedol osobitný postup vydávania notárskeho osvedčenia a osobitné právne účinky zápisu na základe takéhoto osvedčenia (§ 2 až 9) ako základnú procedúru a špeciálne postupy pre evidenciu niektorých práv (osadníckych, urbárskych a pod.).

K § 11

Notárskym osvedčením možno získať na usporiadanie pozemkového vlastníctva verejnú listinu o vydržaní (63 Notárskeho poriadku) alebo listinu s právne nejasnými účinkami podľa zákona SNR č. 293/1992 Zb. Postup podľa zákona SNR č. 293/1992 Zb. navyše okrem spomenutej nejasnosti (§ 2 ods. 1, 2 a 3) nie je celkom previazaný s úpravou katastra nehnuteľností.

Okrem potreby návrhovej iniciatívy držiteľov je obmedzujúcim faktorom širšieho využitia vydržania strohá hmotnoprávna úprava Občianskeho zákonníka, spoplatnenie notárskeho osvedčenia odmenou notára a pod.

Navrhuje sa preto umožniť v konaní podľa prvej časti zákona potvrdiť (osvedčiť) typické prípady držby pozemkov. Správny orgán potvrdí vydržanie vlastníckeho práva k pozemkom vždy navrhovateľovi, a to aj vtedy, ak podmienky vydržania splnil jeho právny predchodca. Vydanie takéhoto potvrdenia nemá konštitutívne účinky, ale sa ním iba osvedčuje, že navrhovateľ v určitom čase splnil podmienky pre vydržanie ustanovené zákonom.

Inštitút upravený v tomto ustanovení možno využiť len v priebehu konania podľa § 1 a možnosť podania návrhu je časovo obmedzená.

Významné miesto pri realizácii tohto ustanovenia bude mať komisia, ktorá bude s využitím znalosti miestnych pomerov posudzovať každý predložený návrh. Bez takéhoto posúdenia správny orgán nebude môcť rozhodnúť o potvrdení nadobudnutia vlastníctva vydržaním vydať.

V dôsledku vyššie uvedeného sa na účely konania podľa tohto zákona stáva nepotrebným ustanovenie § 16 zákona SNR č. 330/1991 Zb.

Závažnosť takýchto rozhodnutí vyžaduje, aby ustanovenie obsahovalo precíznu úpravu prerokúvania opravných prostriedkov proti nemu.

V dôsledku toho, že značná časť neusporiadaných právnych vzťahov k pozemkom má príčiny mimo ich súčasných držiteľov, bude v rámci novely zákona NR SR o dani z prevodu a prechodu nehnuteľností uplatnené oslobodenie prípadov vydržania podľa tohto ustanovenia od tejto dane.

K § 12

Usporiadanie pozemkových vzťahov v celom katastrálnom území naraz a s využitím znalosti miestnych pomerov môže priniesť poznatky o nepresnostiach pri použití doterajších postupov usporiadania pozemkového vlastníctva. Pre takéto prípady, ktoré sa v praxi vyskytujú a ktorých riešenie by si inak vyžadovalo uplatnenie zdĺhavých štandardných postupov, osnova zveruje správnomu organu osobitné oprávnenie na nápravu nepresností.

K § 13 až 15

Vyhotovenie registra obnovenej evidencie pozemkov je podkladom aj pre neznámych (nezistených) vlastníkov, aby v určenej lehote vykonali kroky na preukázanie svojho vlastníctva štandardným postupom.

Ak sa tak nestane, zákonom sa pre takéto prípady ustanovuje pripadnutie takýchto pozemkov štátu. Ide o špeciálny predpis k všeobecnej úprave nadobudnutia vlastníctva k veciam opusteným a k veciam, ktorých vlastníkom nie je známy. Zákon zároveň umožňuje vlastníkom, aby v lehote 10 rokov od účinnosti zákona preukázali svoje právo, čo koreluje s lehotou na vydržanie nehnuteľností. Pre zapojenie pozemkov s nezisteným vlastníctvom do hospodárskeho obratu sa

navrhuje pri primeranej ochrane vlastníka osobitné oprávnenie v § 19 ods. 3, ktoré umožní usporiadať rozsiahle pozemkové zábery pod stavbami, doposiaľ majetkovo neusporiadané.

V § 14 je obsiahnutá úprava vysporiadania tzv. neknihovaných pozemkov, pričom sa navrhuje rozlíšiť, či ide o pozemky v zastavanom území obce alebo mimo neho. Za neknihované pozemky sú považované pozemky, ktoré prešli do vlastníctva štátu podľa § 119 písm. a) zákona č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník.

K § 16 až 20

Plošné rozšírenie pozemkov s nedoloženým vlastníctvom vyžaduje doplniť jestvujúce, nateraz ale neúplné pravidlá náhradného disponovania s týmito pozemkami, do uceleného systému.

K § 16

Návrh presne vymedzuje okruh pozemkov, ktorými disponuje fond, a to vrátane procedurálneho postupu ich menovitého určenia. Evidencia pozemkového vlastníctva podľa odseku 5 a 6 bude využitá pri konaní o obnove evidencie pozemkového vlastníctva. Využijú sa v nej doterajšie, prirodzenou cestou záujmu vlastníkov zdokladované vlastnícke vzťahy, skordinované s údajmi správcov dane z nehnuteľností.

K § 17

Návrh ucelene formuluje postavenie fondu pri nakladaní s pozemkami. Osobitne významné je, a to najmä vo vzťahu k § 16 ods. 2 návrhu, že fond bude vo vlastnom mene konať pred súdmi a orgánmi verejnej správy za neznámych vlastníkov bez toho, že by ho tieto museli ustanoviť za opatrovníka podľa osobitných predpisov. V súdnom konaní pôjde najmä o prípady vyporiadania spoluvlastníctva k pozemku, v konaní pred orgánmi verejnej správy najmä o konanie o vyvlastnení a o konanie

o obstaraní územnoplánovacej dokumentácie.

Úprava sa nedotýka prípadov, keď je hmotnoprávne označený za účastníka nájomca, napr. u dane z pozemkov.

K § 18 a 19

Osnova ustanovuje oprávnenia fondu ohľadne pozemkov uvedených v § 16, pričom ponecháva v platnosti jeho doterajšie dispozičné práva.

Na účely usporiadania pozemkového vlastníctva môže fond pozemky vo vlastníctve štátu predávať alebo zamieňať, ako aj nadobúdať do vlastníctva štátu iné pozemky. Vzhľadom na to, že ide o veľmi závažné oprávnenie fondu pri nakladaní s majetkom štátu, predpokladá sa, že základy tohto dispozičného práva stanovia zásady, ktoré bude schvaľovať vláda. Pozemky s nedoloženým vlastníctvom môže predávať iba výnimočne, a to iba vtedy, ak by inak mohli byť vyvlastnené. Pri všetkých prevodoch vlastníctva k pozemkom, ktoré fond spravuje, dbá prednostne o uspokojenie osôb oprávnených podľa reštitučných predpisov.

Za hlavné dispozičné oprávnenie fondu osnova považuje prenajímanie pozemkov na zabezpečenie poľnohospodárskej a lesnej výroby.

Pohľadávky a záväzky, ktoré vznikajú pri nakladaní s pozemkami, sú pohľadávkami a záväzkami fondu.

K § 20

Ustanovenie upravuje moment zániku oprávnení fondu k pozemkom s nezisteným vlastníctvom i dôsledky s tým späté.

K § 21 až 24

Navrhované opatrenia vychádzajú z neúnosného stupňa rozdrobenosti pozemkového vlastníctva v Slovenskej republike (str. 4 bod 5 dôvodovej správy) a sú snahou o obmedzenie ďalšieho drobenia. Návrh metodologicky nadväzuje na v minulosti platný zákon č. 139/1947 Zb., ktorý drobenie

poľnohospodárskej pôdy taktiež obmedzoval. Návrh predpokladá spojenie ekonomických a administratívnoprávnych nástrojov obmedzenia drobenia poľnohospodárskych a lesných pozemkov.

Predpokladané obmedzenia sa netýkajú všetkých druhov pozemkov a vychádzajú predovšetkým z kritéria zabezpečenia funkčnosti poľnohospodárskej a lesnej výroby. Navrhované výmery vychádzajú zo zovšeobecnenia doterajších skúseností s vydávaním pozemkov v rámci zjednodušeného postupu (§ 15 zákona SNR č. 330/1991 Zb.) a u lesnej pôdy z možností užívania jednotiek priestorového rozdelenia lesa. Existujúce pozemky s menšou výmerou, ako je v ustanovení uvedená, sa budú môcť prevádzať vcelku.

Uvedené obmedzenie nie je pritom absolútne, pretože bude možné vytvárať i menšie pozemky, ak to nebude v rozpore s účelom ich použitia, čo je spravidla vyjadrené v schválenom územnom pláne alebo v schválenom projekte pozemkových úprav. Pozemky s menšou výmerou budú môcť vzniknúť, ak pôjde o realizáciu reštitučných titulov resp. o vyporiadanie dedičských podielov ak pôvodne došlo k nadobudnutiu dedičstva pozemkov jedným z dedičov len preto, že tieto pozemky boli v užívaní socialistickej organizácie.

Návrh v tejto časti obsahuje tiež konkrétne riešenie vyporiadania dedičov resp. spoluvlastníkov, ak v dôsledku realizácie obmedzení drobenia pozemkov boli ukrátené práva niektorých z nich.

K § 21

Ide o úvodné ustanovenie tretej časti návrhu, v ktorom sa ustanovuje, že ďalej uvedené obmedzujúce podmienky prevodu alebo prechodu vlastníckeho práva k pozemkom sa týka iba poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov nachádzajúcich sa mimo zastavaného územia obce, čo je v súlade s úmyslom predkladateľa zabezpečiť funkčnosť poľnohospodárskej a lesnej výroby.

Osobitné podmienky realizácie vlastníckeho práva v pozemkových spoločenstvách si vyžadujú, aby drobenie poľnohospodárskych a lesných pozemkov vo vlastníctve členov týchto spoločenstiev upravil osobitný zákon.

K § 22

V návrhu sú obsiahnuté ekonomické nástroje obmedzenia drobenia poľnohospodárskych a lesných pozemkov do výmery, pod ktorú bude drobenie zakázané. Navrhované sadzby majú stimulovať, aby v prípade nevyhnutného drobenia vznikali nové pozemky s čo najväčšou výmerou. Podrobnosti o podmienkach platenia odvodov, ktoré bude platiť nadobúdateľ, upraví vláda nariadením.

K § 23

Návrh ustanovuje najmenšie výmery, do ktorých je možné poľnohospodárske alebo lesné pozemky drobiť, pričom sa vzhľadom na doterajšie skúsenosti i pružnosti funkčného obhospodarovania diferencuje medzi najmenšou prípustnou výmerou poľnohospodárskych a lesných pozemkov.

Vyporiadanie dedičov, ktorých práva budú v dôsledku realizácie obmedzení drobenia pozemkov dotknuté, je v návrhu koncipované tak, aby neprišlo k porušeniu čl. 20 Ústavy SR. Návrh pritom rozlišuje prípady, ak v dôsledku ustanovených obmedzení bude realizované dedičské právo iba niektorého, resp. niektorých z dedičov a prípady, ak v dôsledku týchto obmedzení neprejaví záujem o nadobudnutie pozemkov ani jeden z dedičov.

Dedič, ktorý bude v dôsledku ustanoveného postupu "úkrátený" na svojich právach, má v každom prípade nárok na náhradu.

Neprejavenie záujmu o nadobudnutie vlastníctva poľnohospodárskych a lesných pozemkov v dôsledku zákazu drobenia nie je v zmysle predloženého návrhu odmietnutím dedičstva podľa § 463 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Časový a finančný rozvrh nákladov na obnovu
pozemkového vlastníctva a pozemkové úpravy
v mil. Sk

	Druh činnosti	Skupina kat.územia	Zabezpečí (vykoná)	1994	1995	1996	1997	1998	1999 - 2013	SPOLU
a	Obnova evidencie pozemkového vlastníctva	I. A, B	ÚGKK SR	52,64	52,64	52,64	52,64	52,64		263,20
b		II. C,D,E	ÚGKK SR	9,40	9,40	9,40	9,40	9,40		47,00
c			MP SR	300,00	283,50	283,50	283,50	283,50		1 434,00
d		SPOLU:		362,04	345,54	345,54	345,54	345,54		1 744,20
e	Pozemkové úpravy	1)	MP SR	40,00	40,00	40,00	30,00	20,00		170,00
f		2)	MP SR	45,70	15,00	16,50	36,50	96,50	14 149,80	14 360,00
g		SPOLU:		85,70	55,00	56,50	66,50	116,50	14 149,80	14 530,00
h	N Á K L A D Y CELKOM		MP SR	385,70	338,50	340,00	350,00	400,00	14 149,80	15 964,00
i			ÚGKK SR	62,04	62,04	62,04	62,04	62,04		310,20
j	C E L K O M MP SR a ÚGKK SR			447,74	400,54	402,04	412,04	462,04	14 149,80	16 274,20

Vysvetlivky: 1) zjednodušené a zrýchléné postupy podľa § 15 zák. SNR č. 330/1991 Zb.

2) pozemkové úpravy podľa § 8 zák. SNR č. 330/1991 Zb.

Poznámka: V sumách uvedených v tab. nie je zahrnutá potreba finančných prostriedkov na dobudovanie prístrojovej a výpočtovej techniky na pozemkových úradoch v čiastke 22,0 mil. Sk, z toho pre rok 1994 v čiastke 9,7 mil. Sk.

**Časový a finančný rozvrh nákladov na obnovu pozemkového
vlastníctva a pozemkové úpravy v mil. Sk
ku Konceptii ...**

Druh činnosti	Skupina kat.územia	Zabezpečí (Vykoná)	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004 - 2013	SPOLU
Obnova evidencie pozemkového vlastníctva	I - A,B	ÚGKK SR	31,50	31,50	31,50	31,50	31,50	31,50	31,50	31,50	-	-	-	252,00
	II - C	ÚGKK SR	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	-	-	-	11,20
		MP SR	8,25	8,25	8,25	8,25	8,25	8,25	8,25	8,25	8,25	-	-	-
	II - D,E	ÚGKK SR	4,70	4,70	4,70	4,70	4,70	4,70	4,70	4,70	4,70	4,70	-	47,00
		MP SR	63,00	63,00	63,00	63,00	63,00	63,00	63,00	63,00	63,00	63,00	-	630,00
	S P O L U:			108,85	108,85	108,85	108,85	108,85	108,85	108,85	108,85	67,70	67,70	-
Pozemkové úpravy	1)	MP SR	60,00	50,00	40,00	30,00	20,00	10,00	-	-	-	-	-	210,00
	2)	MP SR	180,00	190,00	300,00	350,00	400,00	500,00	550,00	600,00	650,00	700,00	10638,00	15058,00
	S P O L U:			240,00	240,00	340,00	380,00	420,00	510,00	550,00	600,00	650,00	700,00	10638,00
Náklady celkom:			348,85	348,85	448,85	488,85	528,85	618,85	658,85	708,85	717,70	767,70	10638,00	16274,20

Okrem uvedeného pre zabezpečenie vytýčených úloh je nutné pracoviská vybaviť príslušnou technikou. Na doplnenie vybavenia prístrojovou a výpočtovou technikou je potrebné v roku 1994 pre pozemkové úrady 22 mil. Sk a pre katastrálne úrady 20 mil. Sk.

Vysvetlivky: 1) - zjednodušené a zrýchlené postupy podľa § 15 zákona SNR č.330/1991 Zb.
2) - komplexné pozemkové úpravy podľa § 8 zákona SNR č.330/1991 Zb.

Podmienky pre vyporiadanie dedičov platia aj vtedy, ak súd rozhodol o vyporiadaní spoluvlastníctva v dôsledku obmedzení drobenia pozemkov rozdeliť poľnohospodárske alebo lesné pozemky

K § 24

Ustanovenie obmedzuje i vznik spoluvlastníckych podielov k pozemkov, ak má byť výmera týchto podielov menšia ako sú výmery uvedené v § 22 a 23. Taktiež sú tu uvedené výnimky z vyššie uvedených obmedzení drobenia pozemkov.

K § 25 až 27

Návrh v tejto časti obsahuje niektoré spoločné ustanovenia.

Register obnovnej evidencie pozemkov tvorí po zápise súčasť súboru popisných informácií.

Dôvodom oslobodenia konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim od správnych poplatkov je spoločenská prospešnosť zostavenia registra.

K § 28 a 29

Ide o prechodné ustanovenia, ktoré riešia vzťah k inštitútom realizovaným na základe platného právneho stavu.

Ustanovenie § 28 zakotvuje, že v konaní o vyporiadaní dedičských podielov podľa zákona SNR č. 293/1992 Zb. sa nepoužijú ustanovenia tohoto zákona namierené proti drobeniu vlastníctva poľnohospodárskych a lesných pozemkov. Vzhľadom k tomu, že existuje množstvo prípadov právoplatnej registrácie zmlúv o prevode nehnuteľností štátnymi notármi, ako aj ich rozhodnutí i rozhodnutí súdov o dedičstve, ktoré neboli do dnešného dňa zapísané v katastri nehnuteľností resp. v operátoch, ktoré kataster prevzal, je potrebné ustanoviť, že tento nesúlad medzi faktickým a právnym stavom nebude dotknutý ustanoveniami upravujúcimi obmedzenie drobenia pozemkov. Naopak tam, kde do účinnosti zákona nebolo právoplatne

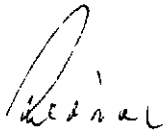
rozhodnuté, bude musieť súd alebo katastrálny úrad uvedené obmedzenia pri rozhodovaní zohľadniť.

Ďalšie prechodné ustanovenie uvedené v § 29 umožní využiť doteraz zostavené registre, ktoré majú obdobné poslanie a náležitosti ako register podľa tohoto zákona.

K Čl. II

Vypustením príslušnej časti § 34 ods. 2 zákona SNR č. 330/1991 Zb. sa upresňuje, že fond spravuje len pozemky vo vlastníctve štátu, nie aj pozemky nedoložené vlastníckym právom.

V Bratislave, 23. mája 1995

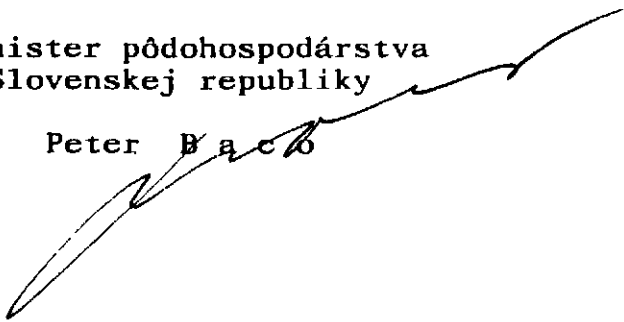

Predseda vlády Slovenskej republiky

Vladimír Mečiar

Minister pôdohospodárstva
Slovenskej republiky

Peter Baco

Zmeny a doplnky vyplývajúce z rozpravy
k vládnemu návrhu zákona NR SR o niektorých opatreniach na
usporiadanie pozemkového vlastníctva (tlač 162a)

162b

Zo spoločnej správy navrhujem en block prijať body č. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 15, 17, 18, 22, 24, 25, 28 a 29.

Ďalej navrhujem en block neprijať tieto body spoločnej správy: 16, 26, 27.

Na osobitné hlasovanie navrhujem vyňať tieto body spoločnej správy: č. 8, 13, 14, 19, 20, 21, 23.

Pán poslanec Novák

1. V čl. I § 10 ods. 5 sa druhá časť vety za slovom "pričom" nahrádza slovami "minimálne 50 % týchto prostriedkov poskytne obci na zabezpečenie činnosti komisie"

2. Nahradiť v § 22 ods. 1 písm. b/ číslovku 10 000 m² číslovkou 20 000 m²

Pán poslanec Pásztor

Navrhol nasledovné znenie § 12

"§ 12

Ak sa v konaní zistia údaje odporujúce skutočnostiam, z ktorých vychádzalo notárske osvedčenie vyhlásenia o vydržaní^{25/} alebo o zápise za vlastníka^{26/} alebo protokol a zoznam o prechode vlastníctva veci štátu na obec^{27/},

správny orgán odkáže navrhovateľa na uplatnenie si svojho práva na súde vo všeobecnej zákonnej lehote."

Navrhol nasledovné znenie § 14

"§ 14

Pozemky, ktoré tvorili verejný majetok (neknihované pozemky) prechádzajú dňom účinnosti tohto zákona do vlastníctva obce, na území ktorej sa nachádzajú. Do vlastníctva obce neprechádzajú pozemky, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona sú v správe miestneho orgánu štátnej správy podľa osobitného predpisu^{30/}.

Pán poslanec Benčík

Alternatíva 1

" § 22

Vo verejnom záujme môžu orgány poľnohospodárskeho pôdneho fondu ^{47/}, orgány ochrany prírody^{48/}, pozemkové úrady^{49/} a lesné úrady^{50/} rozhodnúť, že v príslušnom katastrálnom území alebo jeho časti nemôže vzniknúť rozdelením jestvujúcich pozemkov uvedených v § 21 ods. 1 pozemok vo výmere menšej ako 20 000 m²."

Poznámky pod čiarou:

47/ zák. Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení neskorších predpisov

48/ zák. Národnej rady SR č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny

49/ zák. Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemko-

vých úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 12/1994 Z.z.)

50/ zák. Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a v štátnej správe lesného hospodárstva v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 15/1994 Z.z.)

Alternatíva 2

1. V § 22 ods. 1 písm. a/ sa slová "50 %" nahrádzajú slovami "20%".

V § 22 ods. 1 písm. b/ sa slová "20 %" nahrádzajú slovami "10 %".

2. V § 23 sa vypúšťa ods. 3, 4, 5 a v zmysle tohto sa upraví ods. 6, 7.

Pán poslanec Kvarda

Predložil nasledujúce pozmeňujúce návrhy:

1. V § 13 doterajší text sa označuje ako odsek 1 a slovo "fond" sa nahrádza slovami "obec, v ktorej katastrálnom území sa tieto nachádzajú." a ďalší text návrhu sa vypúšťa.

2. § 13 sa dopĺňa o odsek 2, ktorý znie:

"/2/ Odo dňa účinnosti tohoto zákona obec je oprávnená tieto pozemky dať do nájmu. Nájomné je príjmom obce, než vlastník uplatní svoje práva k nehnuteľnosti. Ak vlastník uplatní svoje práva k nehnuteľnosti, obec vypovie zmluvu s nájomcom k 1. októbru bežného roka s jednoročnou výpovednou lehotou, ak sa s vlastníkom nedohodne inak."

3. § 14 znie:

"Pozemky, ktoré tvorili verejný majetok /neknihované pozemky/ prechádzajú dňom účinnosti tohto zákona do vlastníctva obce, na území ktorej sa nachádzajú".

4. § 15 až 20 sa vypúšťajú.

5. V Čl. II. text: "V § 34 ods. 2 sa vypúšťajú slová "a pozemky nedoložené vlastníckym právom" sa označujú ako bod 1 a Čl. II sa dopĺňa o bod 2, ktorý znie:

"2. V § 34 sa vypúšťa odsek 4.

6. Článok III znie:

"Zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde, v znení zákona č. 42/1992 Zb., zákona č. 93/1992 Zb. a zákona č. 186/1993 Z.z. sa mení takto:

1. § 18 sa vypúšťa.

7. Doterajší Čl. III sa označuje ako Čl. IV.

Poslanec Z. Boros

Pozmeňovacie návrhy k tlači 162

1. § 10 ods. 3 - vypustiť

2. § 14 ods. 2 - doplniť novú vetu: Do vlastníctva obce prechádzajú pozemky lokalizované v jej extraviláne v znení § 8 ods. 1

bod c/: pozemky, ktorých vlastník je známy, ale ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe.

bod d/: pozemky, ktorých vlastník nie je známy.

§ 13: nakladá obec. (nie fond)

§ 15: prechádzajú do vlastníctva obce (nie štátu v správe fondu)

§ 16 ods. 1: bod a/ - končí: v § 14 ods. 1 a zaradiť nový ods. 2:

Obec nakladá:

- a/ s pozemkami v znení § 15 tohto zákona (text v zátvorke vynechať)
- b/ ostáva
- c/ vsúva

Odsek 2 a 3 prečíslovať na 3 a 4.

V odseku 3: namiesto "fond" obce,

V odseku 4: upraviť:v odseku 1 nakladá fond a s pozemkami uvedenými v odseku 2 nakladá obec...",

Náväzne na tieto úpravy - upraviť § 17, 18, 19, 20.

- 3. § 15 upraviť: "uplynutím piatich kalendárnych rokov od zápisu pozemkov do katastra nehnuteľností, ktorých vlastníkom nie je známy, najneskoršie uplynutím 10 rokov od účinnosti tohto zákona sa považujú takéto pozemky za opustené a prechádzajú do vlastníctva obce.
- 4. Vypustiť: tretiu časť.
- 5. Vypustiť § 28.

Poslanec J. Miklušičák

Všetko k Čl. I.

- 1. Vypustiť § 15.

Následne vypustiť v texte aj odvolávky na tento §.

- 2. Vypustiť § 22.

Následne vypustiť v texte odvolávky na tento §.

- 3. V § 23 vypustiť ods. 3, 4, 5 a 7 a následne prečíslovať odsek 6 na odsek 3.
- 4. § 28 doplniť o odsek 2 nasledovného znenia:

Ustanovenia tretej časti tohto zákona sa vzťahujú iba na tie katastrálne územia, v ktorých rozhodnutie o vykonaní pozemkových úprav nadobudlo právoplatnosť^{57/}.

Odkaz pod čiarou:

^{57/} § 13 a § 14 zákona č. 330/1991 Zb. v znení ďalších zákonov uverejnených v úplnom znení zákonom č. 12/1994 Z.z.

- 5. § 20 ods. (2) doplniť na konci textu odvolávku 45, ktorá znie:

46/ § 22 zák. 229/1991 Zb.

6. § 21 ods. (1) za text "lesných pozemkov" doplniť "ktoré sú určené právom vlastníctva k nim."

Pán poslanec Kraus

Navrhol tieto zmeny:

1. K § 4 ods. 3: Odporučil doplniť, aby do komisie bolo zákonom stanovené po jednom zástupcovi za štátne organizácie LH a poľnohospodárstva (prevažná časť usporiadanie vlastníctva sa dotýka uvedených subjektov), vrátane zástupcov družstiev.
2. K § 6 ods. 2: Odporučil doplniť: V prípade neidentifikovaných hraníc v teréne komisia určí ich rozsah o spôsob identifikácie, inak nemožno vrátiť vlastnícke, resp. užívacie práva podľa Zákona č. 229/1991 Zb. na lesnom pôdnom fonde.
3. K § 7 ods. 1: Odporučil zmenu: Nahliadnutie do registra sa zrealizuje na obecnom úrade a nie na vhodnom mieste v obci
4. K § 7 ods. 3: Odporučil doplniť: Komisia s výsledkom riešenia námietky písomne oboznámi subjekt, ktorý námietku podal.
5. K § 16 ods. 1: Odporučil znenie: Fond spravuje podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov:
 - a/ poľnohospodárske pozemky vo vlastníctve štátu uvedené v osobitnom predpiste (č. 31)
 - b/ lesné pozemky vo vlastníctve štátu, ktoré podliehajú reprivatizácii a nevzťahuje sa na ne osobitný predpis (§ 11 zákona č. 61/1977 Zb. vo vydanom úplnom znení č. 14/1994 Z.z.).

Označenie "b" sa zmení na "c" a "c" sa zmení na "d" bez zmeny znenia.

6. K § 16: V odseku 3 odporúča doplniť: Pokiaľ oprávnené osoby majetok nevydokladujú a neprevezmú do 31.12.1996, fond je oprávnený takýto majetok prenajímať, pričom vzniknuté straty vyplývajúce zo zabezpečenia hospodárenia sa budú viesť ako vecné bremeno na príslušnom majetku (Občiansky zákonník). Po termíne 31.12.1996 vlastníkov nevytvorí nárok na úhrady podľa §§ 15, 16 zákona č. 229/1991 Zb.

7. K § 15: Odporučil vložiť nový odsek tohto znenia:
"Fond nakladá i s nehnuteľnosťami známych vlastníkov, pokiaľ títo zatiaľ nepotvrdili vlastníctvo vkladuschopnými listinami, alebo vlastníctvo z rôznych dôvodov neprevzali.".

Pán poslanec Rosival

Navrhol v § 4 bod 5 doplniť text "... a zriaďovateľ komisie pomerne".

Nový text by znel: Činnosť komisie organizačne a materiálne zabezpečuje obec a zriaďovateľ komisie pomerne.

Pán poslanec Koncoš

Navrhol doplnenie tlače 162:

1. V § 18 ods. 1 doplniť na konci vety:

"Ak je o prenájom pozemkov viac záujemcov, má na uzatvorenie nájomnej zmluvy prednosť súčasný užívateľ. V prípade, že si doterajší užívateľ neplní povinnosti riadneho hospodára^{42/} z ostatných záujemcov majú prednosť

osoby trvale bývajúce v obci, v ktorej katastrálnom území pozemky sú.".

Odkaz 42/ znie: zák. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva; zákon č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

Pán poslanec Husár

V § 23 ods. 3 sa slová "jedného mesiaca" nahrádzajú slovami "troch mesiacov"

Pán poslanec Rózsa

Navrhol tieto zmeny:

1. Podrobné vymedzenie náležitosti registra podľa § 8 ods. 2 vydať ako prílohu zákona, súčasne so zákonom

2. Vypustiť ustanovenie § 10 ods. 2 a 3 písm. a/ a b/ (účastnícke poplatky)

3. Vypustiť ustanovenie § 12 po písm. b/ text:a to aj vtedy, ak sú dotknuté pozemky a právne vzťahy, atď.

4. Nakladanie s pozemkami fondom:

Oprávnenie fondu previesť na príslušné obce a to:

1. ustanovenie § 13, 15, 16 ods. 1 písm. b/, § 16 ods. 2, písm. b/, § 16 ods. 3 písm. b/

2. § 17 ods. 1 doplniť po slove "Fond" vsunutím slova "a obec"

3. § 19 vypustiť časť poslednej vety za bodkočiarkou "Na tieto účely môže tiež pozemky nadobúdať do vlastníctva štátu"

5. Tretia časť označená s nadpisom opatrenia proti drobeniu pozemkového vlastníctva

1. Celú tretiu časť (§ 21 až 24 vypustiť zo zákona a poslednú IV. časť legislatívne prispôbiť!

2. Ak nebude prijatý tento návrh, doporučujem vypustiť zo zákona § 22 ods. 1 písm. a/ a b/, ods. 2 a 3, ďalej § 23 ods. 1 a § 24 ods. 1.

Návrh uznesenia
(navrhol pán poslanec Rózsa)

Národná rada Slovenskej republiky

u k l a d á

predsedovi Národnej rady SR

s poukazom na § 32 písm. i/ zákona č. 44/1989 Zb. a zmocňovacieho uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky vzhľadom na závažnosť zásahov do práv občanov, časť III alebo nový návrh zákona predložiť na všeobecnú diskusiu v súlade s § 60 ods. 6 rokovacieho poriadku.

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

I. volebné obdobie

Číslo: 1062/1995

162a

S p o l o č n á s p r á v a

Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky o niektorých opatreniach na usporiadanie pozemkového vlastníctva /tlač 162/

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím z 31. mája 1995 číslo 364 pridelil vládny návrh zákona Národnej rady Slovenskej republiky o niektorých opatreniach na usporiadanie pozemkového vlastníctva Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie, Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo a Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti na prerokovanie do 16. júna 1995.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky uvedeným rozhodnutím určil Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo ako príslušný výbor na skordinovanie stanovísk výborov, ktorým bol vládny návrh zákona pridelený na prerokovanie.

Výbory vládny návrh zákona prerokovali v určenom termíne okrem Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu, ktorý ho prerokoval 19. júna 1995.

Výbory Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré vládny návrh zákona prerokovali, odporúčajú ho Národnej rade Slovenskej republiky schváliť s týmito úpravami:

1. V názve zákona sa slová "pozemkového vlastníctva" nahrádzajú slovami "vlastníctva k pozemkom".

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu
Výbor NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie
Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo
Výbor NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti

2. V čl. I § 1 ods. 2 a 3 znejú:

"/2/ Predmetom konania sú pozemky vymedzené plošne, vlastníckymi vzťahmi alebo držbou,^{1/} ktoré nie sú evidované podľa osobitných predpisov v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií katastrálneho operátu ^{2/} /ďalej len "pozemok"/, ak nie je v tomto zákone ustanovené inak.

/3/ Na konanie vyberie katastrálny úrad (§ 3 ods. 2 písm. a/) určený operát.^{3/}

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu
Výbor NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie
Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo
Výbor NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti

3. V čl. I § 2 znie:

"§ 2

/1/ Katastrálne územia, v ktorých sa v príslušnom kalendárnom roku uskutoční konanie, uvedú sa v harmonograme konaní /ďalej len "harmonogram"/.

/2/ Harmonogram /odsek 1/ schvaľuje na návrh Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky /ďalej len "úrad"/ a Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky /ďalej len "ministerstvo"/ vláda Slovenskej republiky /ďalej len "vláda"/.

Uvedené legislatívne skratky sa použijú v celom texte zákona.

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre financie rozpočet a menu
Výbor NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie
Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo
Výbor NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti

4. V čl. I § 4 ods. 1 sa na konci textu pripája nový odkaz 6/. Poznámka pod čiarou k tomuto odkazu znie:

"6/zákon č.330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.".

Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo

5. V čl. I § 4 ods. 3 znie:

"/3/ Komisia má sedem členov. Za členov komisie po jednom zástupcovi zo svojich zamestnancov vysielajú katastrálny úrad, pozemkový úrad a Slovenský pozemkový fond /ďalej len "fond"/. Jedným členom komisie je zástupca vyslaný obcou. Ďalších troch členov komisie určí s ich súhlasom správny orgán /§ 3 ods. 2/ na návrh obce z

vlastníkov pozemkov a nájomcov, prípadne držiteľov pozemkov. Predsedom komisie je člen vyslaný obcou."

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu
Výbor NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie
Výbor NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti

6. V čl. I § 4 ods. 3 znie:

"/3/ Komisia má sedem členov. Za členov komisie po jednom zástupcovi zo svojich zamestnancov vysielajú katastrálny úrad, pozemkový úrad a Slovenský pozemkový fond /ďalej len "fond"/; ak ide o lesné pozemky, aj štátna organizácia lesného hospodárstva. Jedným členom komisie je zástupca vyslaný obcou. Ďalších troch členov komisie určí s ich súhlasom správny orgán /§ 3 ods. 2/ na návrh obce z vlastníkov pozemkov a nájomcov, prípadne držiteľov pozemkov. Predsedom komisie je člen vyslaný obcou."

Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo

7. V čl. I § 5 ods. 3 znie:

"/3/ Konanie sa začína na podnet správneho orgánu."

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu
Výbor NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie
Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo
Výbor NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti

8. V Čl. I § 5 ods. 4 sa na konci textu pripájajú tieto slová: "a môže byť oznámené aj v tlači.".

Ústavnoprávny výbor NR SR

9. V čl. I § 5 ods. 7 sa vypúšťa slovo "začatie".

Ústavnoprávny výbor NR SR

Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu

Výbor NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie

Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo

Výbor NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti

10. V čl. I § 7 ods. 2 znie:

"2/ Námietky /odsek 1/ s ich odôvodnením možno podať komisii do

a/ 15 dní odo dňa doručenia výpisu z návrhu registra,

b/ 30 dní odo dňa uverejnenia návrhu registra, ak ide o nezmámych vlastníkov alebo účastníkov konania, ktorým výpis z návrhu registra nebolo možné doručiť, lebo ich pobyt alebo sídlo nie sú známe.".

Ústavnoprávny výbor NR SR

Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu

Výbor NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie

Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo

Výbor NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti

11. V čl. I § 7 ods. 3 sa na konci textu pripája nová veta, ktorá znie:

"Komisia s výsledkom riešenia námietky písomne oboznámi toho, kto námietku podal.".

Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo

12. V čl.I § 8 ods. 1 sa text za písmenom d/ označuje ako odsek 2.

Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu
Výbor NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie
Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo
Výbor NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti

13. V čl. I. § 10 ods. 4 sa slovo "prispieva" nahrádza slovom "uhrádza".

Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo

14. V čl. I § 10 ods. 5 sa druhá časť vety za slovom "pričom" nahrádza slovami " 50 % týchto prostriedkov poskytne obci na zabezpečenie činnosti komisie /§ 4/."

Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo

15. V čl. I § 11 ods. 8 písm.b/ sa za slová "uplatnila v" vkladá slovo "tomto".

Ústavnoprávny výbor NR SR

16. V čl. I § 11 ods. 9 sa slová "nie je prípustný opravný prostriedok" nahrádzajú slovami " možno podať opravný prostriedok".

Ústavnoprávny výbor NR SR

17. V čl. I § 12 ods. 1 sa na konci textu slovo "účinnosť" nahrádza slovom "platnosť".

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu
Výbor NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie
Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo
Výbor NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti

18. V čl. I § 13 sa slová "pozemky s nezisteným vlastníctvom" nahrádzajú slovami "pozemok s nezisteným vlastníkom".

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu
Výbor NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie
Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo
Výbor NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti

19. V čl. I § 15 znie:

"§ 15

Uplynutím troch kalendárnych rokov od zápisu pozemkov do katastra nehnuteľností, ktorých vlastník nie je známy, najneskoršie však uplynutím piatich rokov od účinnosti tohto zákona sa považujú takéto pozemky za opustené a prechádzajú do vlastníctva štátu a do správy fondu."

Výbor NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie
Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo
Výbor NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti

20. V čl. I § 15 znie:

"§ 15

Uplynutím troch kalendárnych rokov od zápisu pozemkov do katastra nehnuteľností, ktorých vlastník nie je známy, najneskoršie však uplynutím desiatich rokov od účinnosti tohto zákona sa považujú takéto pozemky za opustené a prechádzajú do vlastníctva štátu a do správy fondu."

Ústavnoprávny výbor NR SR

21. V čl. I § 15 znie:

"§ 15

/1/ Uplynutím lehoty päť rokov od účinnosti tohto zákona sa má za to, že pozemky s nezisteným vlastníctvom, ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností najmenej jeden rok, prechádzajú ako opustená vec do vlastníctva štátu v správe fondu.

/2/ Ak do uplynutia lehoty päť rokov odo dňa účinnosti tohto zákona nebudú pozemky s nezisteným vlastníctvom zapísané v katastri nehnuteľností najmenej jeden rok alebo ak sa zapíšu do katastra nehnuteľností až po uplynutí lehoty päť rokov odo dňa účinnosti tohto zákona, prejdú do vlastníctva štátu v správe fondu uplynutím lehoty jeden rok odo dňa zápisu do katastra nehnuteľností."

Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu

22. V čl. I § 16 ods. 5 sa v prvom riadku za slovami "poľnohospodárskymi pozemkami" vypúšťa slovo "alebo".

Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu

23. V čl. I § 18 ods. 1 sa slová "ich prenajíma" nahrádzajú slovami "je povinný ich prenajať".

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu
Výbor NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie
Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo
Výbor NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti

24. V čl. I § 18 ods. 5 sa za slovo "pozemkami" vkladajú slová "podľa odsekov 1 až 4".

Ústavnoprávny výbor NR SR
Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu
Výbor NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie
Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo
Výbor NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti

25. V čl. I § 21 ods. 1 a 2 sa za slovami "drobenia poľnohospodárskych" vypúšťa slovo "pozemkov".

Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu

26. V čl. I § 22 ods. 1 vo štvrtom riadku sa za slová "vo výmere menšej ako" vkladajú slová "10 000 m² poľnohospodárskej pôdy alebo".

Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu

27. V čl. I § 23 ods. 2 sa slovo "nevyporiadajú" nahrádza slovom "nedohodnú".

Ústavnoprávny výbor NR SR

28. V čl. I § 23 ods. 5 na konci textu sa pripájajú tieto slová: "do dvoch rokov odo dňa uplatnenia nároku.".

Ústavnoprávny výbor NR SR

Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu

Výbor NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie

Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo

Výbor NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a národnosti

29. V čl. I § 28 ods. 2 sa za slová "štátneho notára" vkladá slovo "notára".

Ústavnoprávny výbor NR SR

Poznámka:

Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu k vládnemu návrhu zákona vo svojom uznesení z 19. júna 1995 číslo 105 okrem návrhov na zmenu a doplnky uvádzamé v predchádzajúcom texte schválil ešte tri konštatovania, resp. návrhy. Z nich však nevyplyva, že ide o návrhy podané podľa § 71 zákona o rokovacom poriadku, lebo nie je formulované ich presné znenie, ako návrhov na zmeny alebo doplnky prerokúvaného zákona. Sú to:

1. " V § 4: Návrh zákona nerieši zriaďovanie komisií v osobitných podmienkach organizácie územnej samosprávy v hlavnom meste SR Bratislave a v Košiciach. Tieto otázky neriešiť výkladom, ale priamo v zákone v prospech mestských častí /majú k obyvateľovi bližšie, ako napr. mesto/. V ďalšej časti by sa v zákone pod obcou myslela aj mestská časť.

2. K § 5 ods.4: ustanoviť povinnosť obcí vyvesiť na požiadanie príslušného správneho orgánu výzvu na svojej úradnej tabuli.

3. K § 7 ods. 2: V návrhu zákona riešiť povinnosť obce evidovať písomnosti z činnosti komisie a povinnosť komisie odovzdať písomnosti do archívu príslušného správneho orgánu.".

- . -

Doc. JUDr. Vojtech Tkáč, CSc. v.r.
predseda
Ústavnoprávneho výboru NR SR

Ing. Miroslav Maxon v.r.
predseda
Výboru NR SR pre financie, rozpočet a menu

Ing. Roman Hofbauer, CSc. v.r.
predseda
Výboru NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie

Ing. Pavel Delinga, CSc. v.r.
predseda
Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo

-

Jozef Rea v.r.
predseda
Výboru NR SR pre verejnú správu, územnú samosprávu a
národnosti